

VIEŅYBĒ

LXVIII M., 44 N. 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. LAPKRIČIO (NOV.) 12 D. 1954 M. • KAINA 10c.

DABAR

"Obalsiai už taiką"
Senatorius McCarthy
Kapočius ir Biržiška
J. Mikuckio rinktinė

JUOZAS TYSLIAVA

Ir Laisvės redaktorai mano, kad "Malenkovo ilgas pasikalbėjimas su Amerikos ambasadorium... turi didžios reikšmės."

Girdi, Amerikos spaudos korepondental. "stebėję Maskvos Raudonojoje Aikštėje parada, išklause Suborovo ir Bulgano kalbų," vėliau parašė: "Visur viešpatavo taikos nuotaika, visur skambėjo obalsiai už taikų sugyvenimą tarp komunistinio ir kapitalistinio pasaulių."

Bet Laisvės sąmoningai nutyli, kad tą pačią dieną sovietai nušovė Amerikos lėktuvą, skridusį Japonijos padangėje.

Nebūtų jie Maskvos pirštu maitinami, kad netylėtų.

O tuo tarpu senatorių McCarthy. Laisvė vadina "politiniu gensteriu."

Girdi, "šis gaivalas jau labai daug lėšavo mūsų kraštui."

Faktiniai, mūsų kraštui "lėšavo" ne senatorius McCarthy, bet santarvė su Sovietų Sąjunga, prarijusi daugiau kaip vienuolika milijonų dolerių.

Kita vertus, kas, jeigu ne Washingtono nuolaidos Maskvai praėjo karo metu, pagimdė tokį McCarthy?

McCarthy tėra tik simbolis to Amerikos visuomenės protesto prieš komunistinį brudą — šnipus ir išdavikus — kurio mūsų kraštas dar nenusivalė.

Tebėra didelis klausimas, ar Senatas, udamas McCarthy, nėvėja Dievo į medžius.

Nesakome, kad tas Wisconsinino respublikonų atstovas Senate skraido angelo sparnais.

Politikas, kaip ir kiekvienas politikas, yra "velnių priėdės", kaip sako mūsų liaudis.

Bet ar komunistinė veikla Amerikoje, su kuria senatorius McCarthy kovoja, naudingesnė?

Ar nuolatinė atominių ir kitokių šnipų medžioklė Amerikoje yra normalaus gyvenimo reiškinys?

"Lietuvių Enciklopedijos leidėjas Kapočius pašalino prof. Vaclova Biržišką iš enciklopedijos vyriausiojo redaktoriaus pareigų."

Šią žinią skelbia Bostono lietuvių savaitraštis Keleivis, pridurdamas, kad "vėliau apie tai daugiau sužinosime."

Kiek anksčiau spaudoje buvo rašyta apie kitų dviejų asmenų — Stasio Santvaro ir Bernardo Brazdžionio — atleidimą.

Būdinga, kad visi jie atleidžiami, arba pašalinami...

Šia proga verta pažymėti, kad iki šiol Vienybės redakcija dar nėra gavusi nė vieno tos enciklopedijos tomo.

Matyt, Kapočius laikraščiams jos nesuntinėja, kaip tai daro kiti knygų leidėjai.

Dar mažai būdami skaitydavome:

"Zvaigždė, kuri jaunystėj mano

Spindėjai man graži, jauna,

Pakilk ant juodo oceano,

Ušiek švajotimų pilna.

Juozas Mikuckis, kuris pirmąjį savo eilų rinkinį išleido

MIRĖ KSAVERAS STRUMSKIS

Velionis buvo žymiausias lietuviškos muzikos kūrinių leidėjas Amerikoje. — Buvęs Vienybės spaudos bendrovės pirmininkas. — Plačiai veikęs SLA ir kitose Amerikos lietuvių organizacijose.

Lapkričio 9 d. ryte mirė plačiai žinomas mūsų visuomenės veikėjas Ksaveras Strumskis, eidamas septyniasdešimtuosius savo amžiaus metus. Mirusiojo kūnas pašarvotas Garšvos koplyčioje. Laidojamas šeštadienio rytą, lapkričio 13 d.

Velionis Ksaveras Strumskis yra gimęs Rokiškio apskrityje. Į Ameriką atvyko būdamas jaunas, rodos, pačioje šio šimtmečio pradžioje. Atvykęs į šią šalį, velionis apsigyveno kažkur vidurvakariuose, kur jis vienoje lenkų parapijoje ėjo vargonininko pareigas.

Dar Lietuvoje būdamas, velionis mokėsi muzikos ir vargoninkavo. Gyvendamas Amerikoje, jis toliau lavinosi muzikos srityje, kuri, matyt, jam buvo mėgiamiausia. Pats mokydavosi, kitus mokė muzikos, vadovavo chorams, statė operetes ir leido gaidas. Amerikoje nėra kito asmens, kuris būtų išleidęs tiek lietuviškos muzikos kūrinių, kiek yra išleidęs Ksaveras Strumskis.

Be savo veiklos muzikos srityje, velionis uoliai dalyvavo ir visuomeniniame gyvenime, taip pat Amerikos politikoje. Buvo demokratas ir ilgus metus dirbo miesto tarnyboje. Bendrovi perėmus leisti Vienybę, čia velionis taip pat suvaidino nemenką vaidmenį. Jis yra buvęs Vienybės bendrovės pirmininkas, išdinininkas ir kitoks pareigūnas. Be to, jis buvo rimtas SLA veikėjas, įvairių komisijų narys ir vienu metu kandidavo prezidento vietai.

Bet, kaip jau sakytą, muzikos sritis velionio širdžiai buvo pati artimiausia. Pavyzdžiui, jis rūpinosi, kad iš Europos atvykęs kompozitorius K. V. Banaitis turėtų bent kuklias sąlygas lietuviškai operai rašyti. Tam reikalui jis buvo suorganizavęs fondą.

Ksaveras Strumskis buvo sukuręs idealią šeimą: žmona Marijona Strumskienė — žinoma dainininkė, duklė Aldona

dar prieš pirmąjį pasaulinį karą ir kuris poezijos mūzai buvo ištikimas visą gyvenimą, dabar pasirodė su Lyrikos Kraičiu — rinktine savo poezijos knyga (174 psl.), kurią išleido Terra.

Knyga, tiek savo išvaizda, tiek turiniu, daro gerą įspūdį.

● Prancūzijos premjeras atvyksta į Jungtines Valstybes. Bet ruošdamasis šiai kelionei Mendes — France pareikalavo parlamento pasitikėjimo, kurį jis gavo 321 prieš 207.

● musulmonų Brolijos vadovas Mahmoud Abdel kariuomenės teisme, Kaire, prisipažino, kad jis mėginęs nužudyti Egipto premjerą Nasser.

● Grįžęs iš Komunistinės Kinijos, premjeras Nehru pareiškė, kad jis yra pasiryžęs Indijoje sukurti "socialistinę bendruomenę", kurioje būtų vietos ir privačiai iniciatyvai.

● Rytų Vokietijos tribunolas pasmerkė mirtį Karl Bandelov ir Ewald Misera, kaip Vakarų valstybių šnipus.

● Grupė britų dvasininkų, įskaitant Canon C. E. Raven, anglikonų kapelloną prie katalikų Elzbiotos II, priėmė Rusijos Otodokų bažnyčios vyriausybės kvietimą apsilankyti Maskvoje.

● Vakarų Vokietijos socialistai pradėjo skleisti literatūrą, nukreiptą prieš Saaro sutartį.

● Mohammed Rhider, buvęs parlamento narys, Paryžiaus vyriausybės įšikininimu, yra faktinis Alžyro arabų sukilimo vadas. Tas sukilimas Alžyre, nežiūrint prancūzų valdžios pastangų jį užgnaužti, tebesipliesčia.

● Tokijo spauda rašo, kad premjeras Yoshida, grįžęs iš Jungtinių Valstybių, būslas priverstas paleisti parlamentą ir paskelbti naujus rinkimus, nes jam parlamentas pareiškęs nepasitikėjimą.

● Šiaurinio Vietnamo vadas Ho Chi Minh, atsakydamas į prancūzų žinių agentūros paklausimą, pareiškė, kad kiekvienas prancūzas, panorėjęs apsilankyti Hanoi mieste, bus iš "maloniai priimtas".

● Buvęs Guatemalos prezidentas Arbens, kuris dabar gyvena Meksikos mieste, sako, kad Jungtinės Valstybės finansavimas sukilimą jė režimui nuvertė.

Ksaveras Strumskis

Norkuvienė — talentinga pianistė.

Per paskutinius keliolika metų velionis Brooklyne turėjo degtinės krautuvelyje, kurioje

jis nuo ryto iki vakaro būdamas, savo atliekamą nuo biznio įtaką skirdavo literatūros skaitymų. Jis buvo plačiai apsiskaityęs žmogus.

Jo mirtis yra skaudus smūgis Amerikos lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui. Ksaveras Strumskis buvo vienas tų senosios kartos lietuvių veikėjų, kurių eilės Amerikoje dabar negailestingai retėja.

Vienybė, kuriai Strumskis yra nemažai padėjęs medžiaginiu ir dvasiniu, reiškia užuojautą velionio šeimai.

● Buvęs nacių Vokietijos už sienų reikalų ministeris von Neurath, paleistas iš kalėjimo, mano, kad sovietai šį paleidimą mėginą išnaudoti savo propagandai. "Aš manau, kad mano paleidimas sutapo su rusų interesais", — pareiškė Neurath.

APLINK PASAULI

● Nacionalistinės Kinijos diplomatai Grakijoje, Ispanijoje, Turkijoje, Belgijoje, Prancūzijoje ir Portugalijoje tarėsi su Formozos užsienių reikalų ministru Yen Madride dėl didesnės vakarų valstybių pagalbos kovai su komunizmu.

● Burmos policija Rangune sulaukė 26 politinės opozicijos vadus, mėginusius minėti Rusijos "Spalio revoliuciją."

● Guatemalos prezidentas Castillo Armas sako, kad komunistai, pasislėpę pogrindyje, tebeplanuoja atsitipti valdžios kontrolę. Bet jis yra įsitikinęs, kad šiuo metu ginkluotas komunistų sukilimas prieš valdžią esąs neįmanomas.

● Senatorius Styles Bridges stebisi, kaip JAV ambasadorius Maskvoje, Charles E. Bohlen, galėjo dalyvauti premjero Malenkovo priėmime, žinodamas, kad sovietai nušovė Amerikos lėktuvą.

● Ryšium su Amerikos lėktuvu nušovimu, senatorius Knowland pareiškė, kad Jungtinės Valstybės turėtų nutraukti diplomatinis santykius su Sovietų Sąjunga.

● Tūkstančiai prancūzų kariuomenės Alžyro-Tuniso pasienio pradėjo plačią akciją prieš arabų sukilimus, pasivadinusius "Dievo Armija".

● Consolidated Edison Co. viceprezidentas Delafield praneša, kad New Yorko miestas netrukus galės naudotis atominė energija gaminama elektrai.

● Irano kariuomenės teismo sprendimu, suaudyti dar penki karininkai, šnipinėję sovietams. Iki šiol Irano saugumo organai yra suėmę apie 650 karių civilinių ir policijos pareigūnų, kaltinamų komunistine veikla.

● Suaudė Fatemi

Lapkričio 10 d. Teherane kariuomenės teismo sprendimu suaudytas buvęs Irano užsienių reikalų ministeris Hossein Fatemi, artimiausias Mossadegh bendradarbis. Fatemi buvo kaltinamas už sąmokslą nuvertinti šachą. Jis buvo įteikęs sachui malonės prašymą, bet šis teismo sprendimą patvirtino.

Gen. Zahedi perėmus Irano valdžios vairą, Fatemi kurį laiką slapstėsi. Teherane kalbama, kad jį buvo paslėpę komunistai. Mossadegh, buvęs Irano premjeras, nuteistas trims mėnesiams kalėti.

Jungtinių Valstybių Atstovų Buto nariai, Laurie Calvin (kairėje) iš Alabama ir O. Clark Fisher (viduryje) ir Texas kalbasi su ambasadorium Charles E. Bohlen Maskvoje.

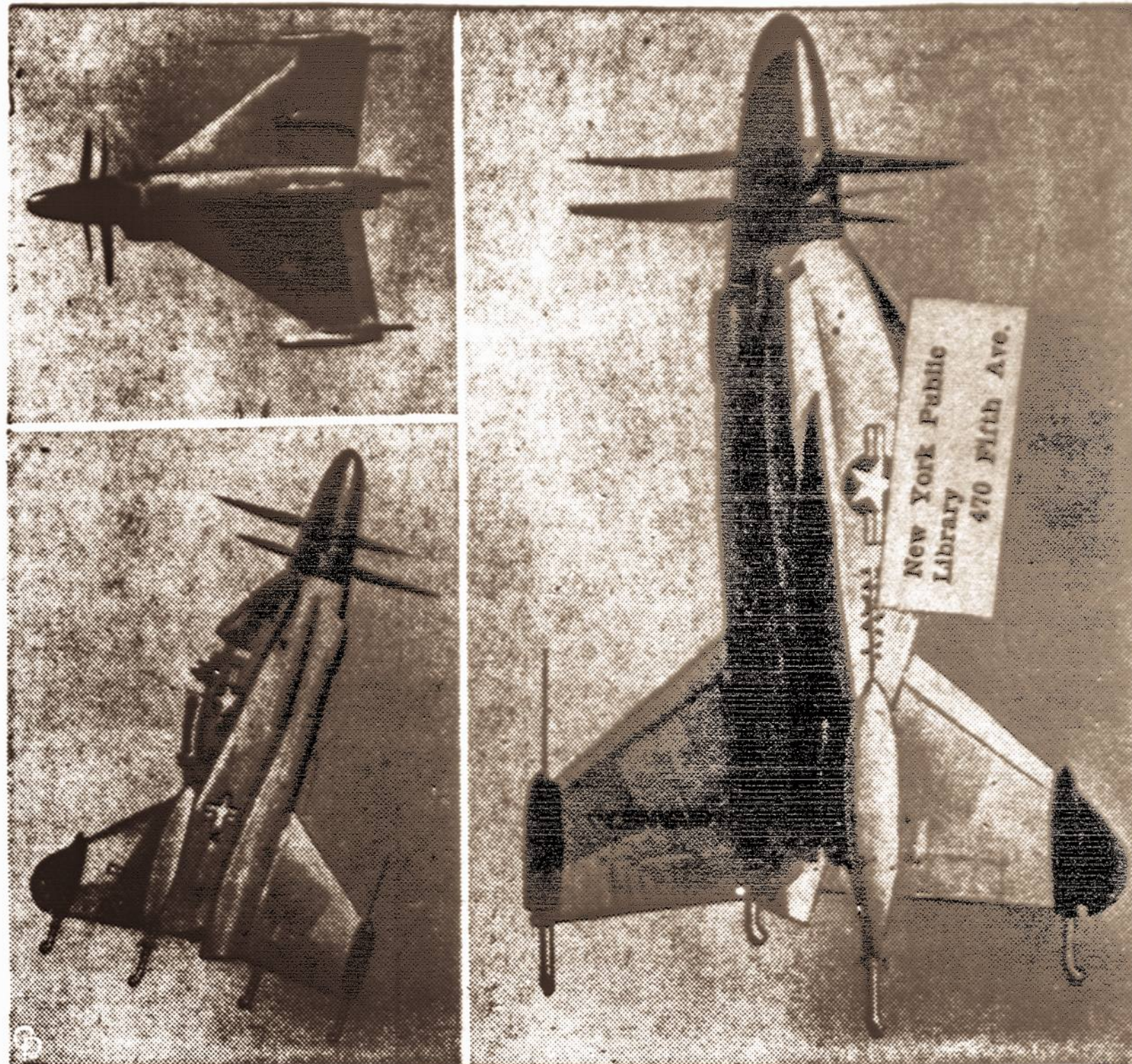
● Esseno policija buvo priversta panaudoti stipraus spaudimo vandens sūkštuvus prieš 700 komunistų, susirinkusių protestuoti dėl teismo svarstymo uždrausti komunistų partiją Vakarų Vokietijoje.

● Andai premjeras Churchillis kalbėjo: "Aš esu vienas tų, kurie tiki, kad anksčiau ar vėliau Rytai ir Vakarai, Dievi padedant, susitalkys ir gyvens ramybėje."

● Guatemalos prezidentas Armas praneša, kad 100 žymių komunistų veikėjų yra įkalinėti ir manoma, kad jie bus nušauti mirtimi už žiaurumus, Arbenzui valdant. Prezidentas taip pa praneša, kad jis kreipėsi į Meksiką, reikalaujamas išduoti buvusį prezidentą Arbenz ir jo artimiausius patarejus.

● Korėjos karo metu palmti į nelaisvę kinai ir vėliau savo noru atvykę į Formozą, dabar per radiją ragina savo draugus sukilti prieš komunistinį režimą Kinijoje.

● Kairo laikraščiai praneša, kad buvusi Egipto karalienė Nazziman, gavusi divorsą nuo dabartinio vyro, žada tekėti už vieno Kuwait, didiko.

Naujo tipo Amerikos karo laivyno lėktuvai, vadinami Pogostick, pirmą kartą viešai buvo bandomi Kalifornijoje. Šie lėktuvai, kurių greitis 500 mylių į valandą, bus naudojami tolimų distancijų skridimams. Pogostick tipo lėktuvai yra varomi vadinamais turboprop motorais. Jie turi po du, 16 pėdų ilgio, propelerius, kurie sukasi priešingomis vienas kitam kryptimis.

PASYVUS PASIPRIEŠINIMAS LIETUVOJE EINA IR TOLIAU

Gautomis žiniomis, Lietuvoje pasyvus pasipriešinimas eina ir toliau. Kartkartėmis pasitaiko ir aktyvus pasipriešinimo žymiai, o itin įkyrėję bolševikų pareigūnai, Lietuvių edikai, kad ir kaip saugojami savo gyvybes, pasitaikius progai, esti likviduojami. Neseniai buvo rašyta, kaip partizanai buvo Nemune sulaukę "M. Melnikaitės" vardo laivą. Panašių įvykių esama ir daugiau. Štai kad ir 1952 m. kovo mėnesio įvykis Aleksote. Ten gyveno 29 tų šviesiaplaukių aukštas milijonieriaus leitenantas Strimaila, laikytas pirmojo karinio stalo ir skaitos viršininku ir vis vaikiškodavęs su uniforma. Tų pačių metų kovo mėn. užėjo į Jūlijanavos, Veiverių plentę, agitacinį punktą jaunas vyrukas. Tuose namuose yra ir mokykla, kurios sargienė laikė slapta užkandinę ir pardavinėdavo "naminė". Nepažįstamas užsisakė šį tą užkandį ir paprašė degtinės. Patalpoje buvusius kelis pasigėrčius vyrus sargienė vėliau išprašė lauk. Viduje pasiliko tik ji pati su svečiu. Tačiau netrukus atsirado sargienės vyras su Strimaila, kuris, kaip paprastai, buvo su uniforma ir norėjo patikrinti ateivio dokumentus. Tačiau vyrukas vietoj do-

kumentų išsitraukė ginklą ir Strimailą peršovė. Tarpduryje nuo antrosios kulkos krito leidegis bėgti ir sargienės vyras, kuris taip pat buvo įkyrus komunistas. Sargienė nuo susijaudinimo apalpo. Jaunasis atėlis ramiai sau išėjo iš namų, įsimašė į žmones ir dingo. Kadangi toje vietoje judėjimas didelis, tai niekas išvyko įvykio nepastebėjo. Įvykis nebelsaieškintas nė ligi šiol.

Už Garliavos Jonaičių kapinėse rusai buvo palaidoję 2 komunistus lietuvius, kuriuos buvo nušovę lietuviai partizanai. Kitą naktį palaidotieji buvo atkasti, atvežti į Garliavą ir palikti vienam tvarte. Prie karsto buvo padėtas įrašas,

AR SENATAS PASMERKS MCCARTHY?

Rašant šios žodžius, dar nebuvo aišku, kuo baigsis McCarthy "byla" Senate. Pats senatorius mano, kad jis bus pasmerktas. Be kita ko, jis taip pat kaltinamas už gen. Ralph H. Zwicker "paniekinimą". Bet senatorius McCarthy, nelaukdamas sprendimo, pradėjo savo atakas. Jis savo kalboje, pasakojė "piliiečiams", savo priešus vadino "komunistų pasluostėmis" ir t. t.

Washingtono kalbama, kad šios ir panašios senatorius McCarthy atakos tik apsunksnandios jo "bylą" Senate. Ypač kai kurie jo kolegos yra įsiseidę dėl tokio pareiškimo:

"Amerikos piliečiai turėtų žinoti, kad komunistų partija, palyginti negausi grupė, savo nagus yra sukūšusi į svarbiausią šio krašto instituciją, Jungtinių Valstybių Senatą..."

Reikia pasakyti, kad toli gražu ne visi senatoriai yra nusiteikę prieš McCarthy. Kiti, priešingai, jį gerbia ir pripažįsta jam didelių nuopelnus.

Tuo pačiu kartu Washingtone ir New Yorko kalbama, kad McCarthy priešai, norėdami jį pašalinti iš Senato, esą sudėję 5 milijonus dolerių. Vienas katalikų kunigas sako, kad prieš senatorių McCarthy kovojama dar ir todėl, kad jis katalikas...

Washingtono kalbama, kad šios ir panašios senatorius McCarthy atakos tik apsunksnandios jo "bylą" Senate. Ypač kai kurie jo kolegos yra įsiseidę dėl tokio pareiškimo:

"Amerikos piliečiai turėtų žinoti, kad komunistų partija, palyginti negausi grupė, savo nagus yra sukūšusi į svarbiausią šio krašto instituciją, Jungtinių Valstybių Senatą..."

Reikia pasakyti, kad toli gražu ne visi senatoriai yra nusiteikę prieš McCarthy. Kiti, priešingai, jį gerbia ir pripažįsta jam didelių nuopelnus.

Tuo pačiu kartu Washingtone ir New Yorko kalbama, kad McCarthy priešai, norėdami jį pašalinti iš Senato, esą sudėję 5 milijonus dolerių. Vienas katalikų kunigas sako, kad prieš senatorių McCarthy kovojama dar ir todėl, kad jis katalikas...

Washingtono kalbama, kad šios ir panašios senatorius McCarthy atakos tik apsunksnandios jo "bylą" Senate. Ypač kai kurie jo kolegos yra įsiseidę dėl tokio pareiškimo:

"Amerikos piliečiai turėtų žinoti, kad komunistų partija, palyginti negausi grupė, savo nagus yra sukūšusi į svarbiausią šio krašto instituciją, Jungtinių Valstybių Senatą..."

Reikia pasakyti, kad toli gražu ne visi senatoriai yra nusiteikę prieš McCarthy. Kiti, priešingai, jį gerbia ir pripažįsta jam didelių nuopelnus.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ NAUJIENOS

LOS ANGELES, CAL. — Vytauto Bellajaus dabar gyvenančio San Diego, Calif., paruošta angliskai lietuviškų leigendų ir pasakų knyga "The Evening Song" jau spausdinama. Leidžia pats autorius, spausdinama Lietuvių Dienų spaustuveje. Knyga pasirodys spaudos rinkoje dar šiais metais.

Vietos lietuviai studentai lapkričio 7 d. buvo suruošę išvyką. Spalio 30 d. turėjo pasiskaičius pirm. VI. Muchlį susirinkimą. Paskaita "Lietuvių studentų uždaviniai tremtyje" buvo skaityta dr. K. Alminauskio, vietos Loyolos universiteto profesoriaus. Po paskaitos buvo prarastos diskusijos. Prof. dr. K. Alminauskis konkrečiai siūlė ateity pilniau diskutuoti lietuvių studento uždavinius kultūriniam, visuomeniniam ir politiniam gyvenime. Tame pačiame susirinkime buvo aptarta visa eilė kitų klausimų. Keletas skyriaus narių aštrokai pasisakė dėl Centro Valdybos nepatvirtinimo ateities veiklos plano, sąmatos ir mažo veikumo. Vie nu žodžiu, anot Los Angeles lietuvių studentų, Centro Valdyba turi pasitęmti.

J. Tinišis ir V. Adomaitis nuo Naujųjų Metų įsijungia į Lietuvių Dienų žurnalo redakcinę kolektyvą. J. Tinišis — Lietuvoje buvęs gimnazijos mokytojas ir vicedirektorius, publicistas, vertėjas, turįs rankrašty nemažai ir savo kūrybos. V. Adomaitis — Amerikoje gi-

Moterų klubas

Waterbury, Conn. — Prieš keletą mėnesių Waterbury, Conn., susiorganizavo lietuvių moterų klubas, kuris be kitos savo kultūrinės bei socialinės veiklos remia Pabaltijio Moterų Tarybą (New Yorke), bendradarbiauja su tos tarybos lietuvių atstovybe ir p.

Klubas turėjo kelis susirinkimus, svarstė įvairius veiklos klausimus, išsirinko savo vadovybę, užmezgė santykius su kitomis organizacijomis, susijusia su kitų Pabaltijio tautų moterimis. Klubas narės sudėjo aukų Vokietijoje likusiems lietuviams paremti.

Moterų klubui priklauso keletasdešimt Waterburio moterų. Jam vadovauja valdyba T. Krasauskienė, O. Sulaitienė, M. Taruškienė, M. Tonkūnienė ir dr. K. Ziilinskienė. Pirmasis moterų klubo socialinis debiutas — viešas rengimas bus lapkričio 20 dieną (šeštadienį) lietuvių parapijos salėje. Šiame rengime lietuvių tautinės muzikos klausimais kalbės prof. V. Marjoniūsis, o rengimo dalyviai būsią pavaišinti, galėsią pasisukti ir jaukiai parengtoje salėje bičiuliškai pabuvoti. Į pobūvį kviečiami visi waterburiečiai, svečių būsią ir iš kitų kolonijų.

Kariuomenės ir tautos švenčių minėjimas

Lietuvių Sąjunga Ramovės New Jersey skyrius Newarko lapkričio 28 d. rengia Tautos ir Kariuomenės švenčių minėjimą.

Minėjimas prasidės Newarko Lietuvių Trejybės bažnyčioje 10 val. 30 min. pamaldomis už Lietuvos Nepriklausomybę. Pritalkintą pamokslą pasakys Tėvas Žiuraitis. Po pamaldų, parapijos salėje, įvyks akademija. Paskaita, minėjimo temomis, skaitys Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidlauskas.

Meninėje dalyje dalyvaus šv. Cielijios choras, solistės, muzikai ir deklamatoriai. Kvietiama visuomenė atsilankyti. Ramovės Valdyba.

mės, augės ir mokslą baigęs lietuvis. Holy Cross kolegijoje Worcester, Mass., gavęs magistrą laipsnį. Šiuo metu dirba Shell Oil kompanijoje Los Angeles mieste. Lietuvių Dienos nuo Naujųjų Metų padidina mos, įvedant naujus skyrius lietuviškoje ir angliškoje dalyje, pridėdant puslapių skaičių.

Lietuvių Bendruomenės vietos apylinkė ruošia gruodžio mėn. 5 d. spaudos atgavimo sukakties paminėjimą, o sausio mėn. 9 d. — koncertą — vakarą. Abu renginiai įvyks šv. Kazimero lietuvių parapijos salėje.

Lietuvių Dienų lapkričio numerįje atžymėti lietuviškos spaudos darbuotojai laisvame pasaulyje. Telpa tame numeryje virš 70 nuotraukų iš viso pasaulio lietuvių gyvenimo. Šiame numeryje rašo: Ben. Babrauskas, dr. J. Bielskis, dr. V. Dambra, dr. A. Senn, Č. Butkus ir kit. Duodamas pasikalbėjimas su Amerikos Demokratų Partijos lietuvių grupės komitete pirm. adv. J. J. Grigalium. Metinė prenumerata visame pasaulyje 4 dol. Administracijos adresas: 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif. J. P.

Moterų klubas

PATERSON, N. J. — Spalio 23 d. Lietuvių Moterų Atstovybės vicepirmininkės Bronės Kazukauskienės iniciatyva, čia įsteigtas Lietuvių Moterų Klubas. Steigiamąjį susirinkimą pravedė Kondratavičienė ir M. Šaulienė. Br. Kazukauskienė kalbėjo apie klubo tikslus, ateities darbus ir jo tolimesnę plėtojimąsi.

Lietuvių Moterų Atstovybės Patersono Klubu Valdybos išrinktos: I. Keraitienė — pirmininkė, O. Preikštienė — sekretorė, L. Paulauskienė — išninkė. Revizijos Komisijon: Kondratavičienė — pirmininkė ir Stepkovienė — sekretorė.

Klubu Valdyba nuoširdžiai tiki, kad Klubas narėmis bus gausus. Kiekviena Patersono lietuvių suprantama organizuoto moterų darbu svarbą ir todėl savo vertingų įnašų ir talika prisidės. Susibūrusios į Lietuvių Moterų Atstovybės Klubą, lietuvis, stekdamos organizacijos tikslų ir vykdydamos juos uždavinius, tikisi naštai pasidarbuoti tautinėje, kultūrinėje ir karitatyvinėje srityse.

Steigiamojo susirinkimo dalyvės yra dėkingos Sab. Zaranikai, kuris savo butą mielai užleido klubo steigiamajam susirinkimui, kuris, po susirinkimo, jo dalyvės vaišino lietuviškais gaminiais: sūriu, alumi ir saldainiais ir kuris, be to, sumokėjo klubui "nario" mokesčių.

Steigiamojo susirinkimo dalyvės yra dėkingos Sab. Zaranikai, kuris savo butą mielai užleido klubo steigiamajam susirinkimui, kuris, po susirinkimo, jo dalyvės vaišino lietuviškais gaminiais: sūriu, alumi ir saldainiais ir kuris, be to, sumokėjo klubui "nario" mokesčių.

Steigiamojo susirinkimo dalyvės yra dėkingos Sab. Zaranikai, kuris savo butą mielai užleido klubo steigiamajam susirinkimui, kuris, po susirinkimo, jo dalyvės vaišino lietuviškais gaminiais: sūriu, alumi ir saldainiais ir kuris, be to, sumokėjo klubui "nario" mokesčių.

SLA Ketvirtojo Apskričio sukaktis

HARTFORD, CONN. — SLA Ketvirtas Apskritis minės savo 40 metų gyvavimo sukaktį. Ta proga rengiama bankietas su programa lapkričio 28 d. Lietuvių Klubu — svetainėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn. Pradžia 1:30 popiet.

Šiame minėjime kalbės žymūs visuomenės darbuotojai, SLA prezidentas adv. K. J. Kalmušas ir Vlenybės redaktorius Juozas Tyslavas. Manchesteryje Lietuvių Choras išpildys programą. Be to, SLA Ketvirto apskričio kuopų pirmininkai pasakys po žodį.

Apskričio Valdyba ir rengėjai kviečia visuomenę dalyvauti šiame reikšmingame minėjime.

Per tuos 40 metų Ketvirtas apskritis daug nuveikė lietuviškos kultūros labui. Tame laikotarpyje buvo ir liūdnų valandų. Bet SLA darbuotojų energija ir pasivertimu visos klitūs buvo nugalėtos. Ir dabar, sulaukęs 40 metų amžiaus, Apskritis šventia savo gyvadieni.

A. Biretta Kom. narys.

Stasys Baranauskas Kariuomenės minėjime

BALTIMORE, MD. — Kiekvienais metais vietos L. S. Ramovės skyrius ruošia Liet. kariuomenės minėjimą, siedamas jį su rimtu koncertu. Siemet į Liet. kariuomenės minėjimą baltimoriečiai ramovėnai kviečia geriausią mūsų tenorą, solistą Stasį Baranauską ir Chicago. Tai pirmas jo koncertas Baltimorėje, o gal ir visame rytiniame pakraštyje. Jo stiprus ir malonus balsas sužavi auditoriją, todėl ramovėnai tikisi, kad baltimoriečiai nepraleis šios progos išgirsti tą stiprią vokalinę jėgą. Taip pat ir karmyninės kolonijos, ypač vašingtoniečiai, kurie nepraleičia didesnių Baltimorėje ruošiamų lietuviškų rengimų ir savo atsilankymu pagyvina susibūvimus bei užmezga draugiškus santykius tarp abiejų kolonijų, ir į šį Liet. kariuomenės minėjimą ir koncertą gausiai atsilankys.

Minėjimas ir koncertas įvyks lapkričio 21 d. 7 val. vakaro Lietuvių svetainės didžiojoje salėje, 851 Hollins St.

Tėjimas \$1.25, mokiniams 25 centai. Pelnas, jei tokio būtu, skiriamas Liet. karo invalidams šelpti. K. P.

A. Kamenjarin Real Estate

Isteigta 1914 m.

QUALITY MARKET

VICTOR ABECUNAS, Sav. 386 PARK STREET, NEW BRITAIN, CONN.

NERVINE

Alexander's Nervine, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišinys stiprių ir brangiųjų žaliavų, žiedų, žievių ir žolų, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvailisimų, isterijos, rūpesčio, susikirtimo, bėmėgės, karščiavimų, išgąsčio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį gauni maistą nervams. Šios gyduotės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO.

414 Broadway South Boston 27, Mass.

KARLONAS Funeral Home

Lietuviams tarnauja daugiau, kaip 20 metų. 280 CHESNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. 9-1181

BENDROSIO DAINŲ ŠVENTĖS REIKALU

Jau seniai buvo gyvas reikalas organizuoti Bendrąją JAV ir Kanados lietuvių Dainų šventę, tačiau niekas to neišdrišo pradėti. Chicago lietuvių chorai, jų dirigantai bei valdybos, Vargonininkų 8-gos bendrame susirinkime, nutarė, kad tokia dainų šventė yra reikalinga ir tam reikalui išrinko laikinąjį Organizacinį Komitetą. Komiteta sudaro: pirmininkė Alice Stephens — Alice Stephens Meno Ansamblio vadovė, vicepirmininkas Vytautas Radzius, Chicago lietuvių vyrų choro valdybos pirmininkas, sekretorius Juozas Kreivėnas, Muzikos žinių redaktorius, nariai: Albinas Dzirovas, Dainavos Ansamblio valdybos pirmininkas, Justas Kudirka, ALRK Vargoninkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas.

Laikinis organizacinis komitetas, išsiaiškines dainų šventės galimybes, nutarė imtis pirmųjų žygių, kuriuos, priiman visos Amerikos ir Kanados lietuviams, mano atlikti.

Bendroji Dainų šventė numatoma 1956 metų pavasarį, nors paruošiamojo darbo nepaprastai daug. Kadangi JAV lietuvių savo sostinė lyg ir laiko Chicago ir joje yra svarbių organizacijų centrai ir vadovybė, lietuvišką dieną, kelios lietuvių radijo valandos, didelis lietuvių skaičius mieste ir apylinkėse, be to, vien Chicagoje yra daugiau, negu 500 chorių, įsijungusių į įvairius chorus, kurie jau pareiškė savo visiška pritarimą ir sutikimą tokioje dainų šventėje dalyvauti. Laikinis Organizacinis Komitetas nutarė visiems priimtina šiai Dainų šventei siūlyti Chicago.

Šią savaitę visiems žinomiems JAV ir Kanados lietuviams muzikams ir chorams bei mažesniems dainos vieniems bus išsiuntinėti Komiteto laiška — kvietimai — anketos, į kurių chorai bei jų vadovai prašomi nedelsiant, iki lapkričio 21 dienos, būtinai atsakyti. Chorų dėsimsas vienai ar kitaip atsakyti nūdels, ir pačią dainų šventę. Šiuo prašoma tik principinio pasisakymo. Atsakymas turi būti pasiūstas sekretoriaus adresu: Mr. J. Krėpėnas, 1602 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

Laikinis Organizacinis Komitetas ne visų chorų dirigentų, ar valdybų turėjo adresus, todėl komitetas prašo šį prašimą laikyti oficialiu kvietimu ir čia nurodytu adresu pasiūsti savo atsakymą su apytikru chorių skaičiumi. Registruotis prašomi ir oktetai, ir kvartetai, ir pavieniai dainininkai, nesant vietoje vieto.

Kai bus žinomas chorų skaičius, bus spausdinamos galdos, parengtos Dainų šventės reikalo komisijos, kuri netrukus bus sudaryta. Šiuo trumpu pranešimu Laikinis Komitetas ragina visus JAV ir Kanados lietuvius, galinčius dainuoti, dar niekūn neįsijungusių į chorus, tuojau prisijungti prie savo pačinkamo choro ir tuo padidinti daininkų skaičių. Kur nėra choro, bet yra norinčių dainuoti ir yra kam vadovauti, tuojau steigti naują vieneta.

Laik. Org. Komitetas

SPAUDOS IŠKOVOJIMO

50 metų sukaktuvinis leidinys LITERATŪROS METRAŠTIS jau spaudoje ir pasirodys šį rudenį.

Šioje didžiulėje knygoje su savo naujausia kūryba dalyvauja ketios dešimtys lietuvių rašytojų. Metrašty redaguoja rašytojai Jonas Aistis ir Stepas Zobarskas.

Ši knyga — tai kovojančio ir nepasiduodančio lietuvių atsparos dokumentas. Ši knyga vaizdžiau už viską kalbės apie mūsų tautos teisę turėti savo kalbą, raštą, laisvę ir tikėjimą.

Būkite šios knygos garbės prenumeratoriai — padėkite leidyklai atlikti sunkų šio didžiulio veikalio išleidimo darbą. Prenumerata priimama iki š.m. spalio 15 dienos. Prenumeratorių pavardės bus paskelbtos knygoje.

Metraštis, didelio formato ir įrastas drobėn, kainuos 6 dolerių. Prenumeruojant iš anksto — tik 5 doleriai.

Užsakymai ir pinigai siunčiami šiuo adresu: GABJA, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

ALLIANCE CRYSTAL COCKTAIL BAR

Kazys ir Alivina Buividal Vienas iš gražiausių kabaretų miestie. Geriausias rūšies maistas, įvairiausi gėrimai. DU ORKESTRAI, "FLOOR SHOW" IR SOKIAI Vakaraus muzika prie baro. 80 ST. MARKS PLACE, NEW YORK, N. Y. (8th St. ir 1st Avenue) GRamercy 7-9765

Tel. Virginia 9-3112

PARK FLORIST

Matthew Mažeika

Gėlės pristatomos | bet kurią pasaulio vietą. WOODHAVEN 21, N. Y. (Skersai nuo Haven teatro)

SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSN.

OF KEARNY, NEW JERSEY 24 Davis Avenue Kearny, N. J. Telefonas KE 2-7260 ISTEIGTA 1924 M. DRAUGIJA ATLEKA SIUOS PATARNAVIMUS: 1. Pirmia taupymo (indėlius) 2. Duoda pirmų morgiaių paskolas namams įsigyti 3. Keičia čekius 4. Priima gazo bei elektros bilas (sąskaitas) Už indėlius moka dividendą 2.5% metams. Dividendas išmokamas dukart per metus. Kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000.00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation DRAUGIJA YRA NARYS FEDERAL HOME LOAN BANK OF NEW YORK. Si lietuvių draugija per savo 30 metų gyvavimą yra įsigijusi visuomenės pastikėjimą. DRAUGIJS AKTYVAS \$916,000.00

JULIUS PAKNIS Prezidentas ANDREW SALVEST Viceprezidentas PETRAS W. VELEVAS Reikalų Vedėjas JUOZAS M. BELZA Kasininkas

JUCUS SISTERS RESTAURANT

Stasys Jucus, Vedėjas (Lakūno Dartaus brolis) Atdara visą naktį. 1608 W. 47th STREET, CHICAGO, ILL. (47th St. ir Ashland Ave.) Lafayette 3-9670

TRAUN'S BAR

AUGUST TRAUN, Sav. N.E. cor. 7th & DAUPHIN STREET, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-9785

ADAMS' CAFE

RESTORANAS IR BARAS 941 SPRING GARDEN, PHILADELPHIA, PA. Tel. PO 5-9566

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS LICENSED PENNA AND NEW JERSEY 1601-3 So. 2nd Street PHILADELPHIA, PA. Tel. DE 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS) 1113 Mt. Vernon St., Philadelphia, Pa. PO 5-4110

EUROPA VIS DAR NENORI SUPRASTI TIKRŲJŲ SOVIETŲ SĄJUNGOS SIEKIMŲ

Juozo Audėno kalba, pasakyta Pavergtųjų Tautų Seime

Čia iškeltas East-West Trade klausimas yra labai opus. Viena šio klausimo pusė priklauso nuo Sovietų Sąjungos, o kita nuo laisvojo pasaulio. Mūsų, kaip pavergtųjų tautų atstovų, uždavinys yra parodyti laisvajam pasauliui kur sovietai veda, plėsdami savo prekybinius santykius ir išpėti jį dėl galimų labai lūdnų pasekmių. Mums kelia labai didelio susirūpinimo, kai pastaruoju metu Vakarų Europa stengiasi prekybinius santykius su sovietais išplėsti.

Labai gaila, kad Europa vis dar nenori suprasti tikrųjų Sovietų Sąjungos siekimų, būtent: užvaldyti pasaulį ir jį susovietinti.

Tam vartojamos visos priemonės, kuriomis tik galima stiprinti savo vidaus režimą ir ardyti kitų kraštų ekonominį, politinį, socialinį ir kultūrinį atsparumą.

Plėčiant prekybos santykius su kitais kraštais, sovietams ekonominiams interesams turi labai ribotą reikšmę. Pirmumas atiduodamas politiniams tikslams. Tada pasireiškia net dve jopu būdu. Pirmą — Sovietų Sąjungos importas yra visiška bereikšmis vidaus suvartojimui. Jis daugiausia surištas su kariniais reikalais. Antra — užsienio prekyba sovietams yra politinis įrankis tų valstybių atžvilgiu, su kuriomis yra prekyba vedama.

Čia norėčiau paminėti vieną kitą faktą iš savo krašto, t. y. Lietuvos ir Sovietų Sąjungos prekybos praktikas.

1. 1920 m. Taikos sutartimi Sovietų Sąjunga prisilėmė, karo nuostoliams atlyginti, duoti Lietuvai 100,000 hektarų miško. Lietuvos vyriausybė per 20 metų daug kartų reikalavo jai pažadėto miško, bet negavo. Vieną kartą Molotovas Lietuvos Įgaliotam Ministeriui jo pakartotinius prašymus atsakė: "Tada Rusija kraujuose plūdo". Šiandien Sovietų Rusija jau visą pasaulį skandina kraujuose.

Dabar bolševikai kerta Lietuvos miškus, stato standartinius namus ir juos gabena į Kazachstaną, kur plėšiami nauji dirvonai ir steigiami kolchozai.

2. 1935 m. Nacių Vokietija uždarė savo sienas eksportui iš Lietuvos. Tada sovietai sutiko pirkti Lietuvos eksportinių kiaušinių maždaug 50% žemės ūkio produkcijos. Derybų metu sovietų atstovai aiškiai pasakė, kad ekonominiu atžvilgiu prekybą jiems neįdomi. Tai esąs politinis objektas, kurį vienas atstovas pavadino "politinės kaja svinja", — politinė kiaušė.

Kad sovietai su savo prekyba ardo kitų kraštų ūkį, yra vertas dėmesio toks faktas.

Jungtinėms Valstybėms tarpininkaujant, neseniai buvo susitarta ir iš naujo pradėta Irano naftos šaltinių esploa-

tacija. Sovietų gi Sąjunga pasiskubina su Prancūzija, Vokietija, Švedija ir kitomis valstybėmis sudaryti sutartis ir žymiai pigesniais kainomis, negu yra pasaulinėje rinkoje, pristatinti skystąjį kurą toms valstybėms. Tuo pačiu iš Europos rinkos stumia Amerikos ir kitų kraštų eksportą ir užkerta kelią Irano naftai

Sovietai, sudarydami prekybos sandorius su laisvu kraštu, pasižada duoti didelius užsakymus atskiroms įmonėms. Gavusios užsakymus įmonės pasirošia išplėsti savo gamyją ne kartą įdėdamos net naujų investicijų. Tačiau beveik niekuomet sovietai neištesa savo pažadų. Tiekimui įpusėjus arba net jo pradžioje sovietai paestengia nutraukti sandorį, neš jie visųomet suranda priekabių užsakytojųms.

Įmonė, išplėčiusi gamybą, nebūtinai kur dėti savo gaminių ir patenka į didelius ekonominius sunkumus. Kadangi Sovietų Rusijoje pati valstybė sudaro su firmomis prekybos sandorius, tai firmos neturi priemonių teismo keliu iš Sovietų išieškoti jai padarytų nuostolių. Firmai reikėtų byli-

nėti su Sovietų Rusija. Jos gi prekybinė atstovybė turi diplomatinę imunitetą ir privati nei firmai teismo keliu išieškoti nuostolius neprieinama. Diplomatinio keliu tokių nuostolių niekas neišlygina.

Prekybinių santykių pretekstu Sovietų Sąjunga, greta politinių atstovybių, laiko didelę prekybos atstovybę. Jos tarnautojai yra paruošti ekonominiams šnipinėjimui. Dėl menkos prekybos, ekonominė laisvajam kraštui nauda, būna ne daug ko verta, prieš krašto saugumo ir penktosios kolonos paruošimo pavojų.

Sovietų Sąjungoje ir jos pavergtuose kraštuose yra didelis maisto trūkumas. Privertiamųjų darbų stovyklose žmonės miršta ir badu. Mes tu rime šaukte šaukti ir pasaulio sąžinę, kad laisvieji kraštai sustotų pirke maisto produktus iš Sovietų Sąjungos ir jos orbitoje esančių kraštų ir nemarintų badu milijonų žmonių už geležinės uždangos.

Visais šiais sumetimais lietuvių delegacijos vardu remiu East-West Trade klausimu pateiktąją rezoliuciją ir pareiškiu, kad lietuvių delegacija balsuos už ją.

Pasyvus pasipriešinimas Lietuvoje eina ir toliau

(Atkelta iš 1 psl.)

lis grąžinama buvusiam karvės savininkui. Minimas Juozas, aukštas juodbruvys vyrukas, gyvena Linksmadvary. Jis buvo žmonėms labai įkyrėjęs savo akipiešiškimu ir per uolius pareigų vykdymu. Vieną vasaros naktį jis pernakojo pas vieną valstietį Pynplū kaimė ir iš ten dingo be žinios. Milicija su dideliu įkarščiu tardė ne tik paruošy įstaigas, bet ir to kaimo ūkininkus — ir ligi šiol nieko tikro neišaiškino.

Gautomis žiniomis, Zapiškio senoji bažnyčia, dažnai vaizduojama lietuvių dailininkų kūriniuose ir foto montažuose, esanti potvynių nugriauta. Zapiškyje ant kaimo veikianči kaita bažnytelė. Naujoji Prisiškėlio bažnyčia Kaune fuošiama paversti fabriku. Viduryje daromi įrengimai, kryžius nuimtas. Senoji Prisiškėlio bažnyčia ("mažoji"), esanti Zalakalnyje, buv. kan. S. Kapočiaus) tebeveikia toliau.

Gautomis žiniomis, šiemet okup. Lietuvoje mirė kun. Povilas Piekarskis ir kun. Antanas Kurilovičius. Arkiv. M. Reinys mirė Vladimirio kalėjime 1935 m. lapkričio 8 d. — tuo šiamas minėti jo mirties metines.

Bolševikai gūriasi ateinančiais metais suruošą "tokia dainų šventę, kokios dar niekad nėra buvę buržuazinėje Lietuvoje"... Tačiau rugsėjo 9 d. Tiesa savo vedamajame papti pripažįsta, kad tai dainų šventei toli gražu nerūpės kūrybinis dainos meno pademonstravimas. Tai bus tik meninė forma įvilкта bolševikine agitacija. Ir pati Tiesa pripažįsta, kad į minimąją šventę bus suvartyti ne 30,000 dainininkų, bet tik "saviveiklininkų", kurie "laukia iš rašytojų ir jų kompozitorių naujų dainų". Atsiet, senosios skambios mūsų liaudies dainos ar mūsų kompozitorių sukurti kūriniai šios rūšies "saviveiklininkams" viešai demonstruoti netinka. Jiems reikia tokių dainų ir muzikos, tokių kūrinių ir tokios "meninės saviveiklos", kuri "auklėja darbo žmones komunistine dvasia, ugdo kilnius tarybinio patriotizmo, tautų draugystės jausmus, pasidžiaivimą mūsų brangiąja socialistine tėvyne". Jeigu N. Lietuvos laikais visus į tokias šventes suvažiavusius piliečius

kas nors būtų apšaukęs "meno saviveiklininkais", tai jų jau tada ir niekieno varu nevaromų susirinkdavo gausiau, negu dabar viešai skelbia apie savo "saviveiklininkus" bolševikai.

Kauno "Dailės" kombinato dailiosios tekstilės audėjos pagal planą turi gaminti audinius su tautiniiais raštais. Jų pagamintais dekoratyviniais audiniais buvo paruoštas LTSR paviljonas žemės ūkio parodoje Maskvoje. Jos išaudė drabužių operos ir baletu pastatymams: Juzeliūno "Ant marių kranto" ir Raciūno "Ma ryste". Paruošė drabužius liaudies dainų ir sokių ansambliui, Sedos rajono "Lenino" kolūkio ansambliui ir visai eilei kiti "saviveiklos kolektyvų". Šios dailės kombinato pagaminti tautiniai dekoratyviniai audiniai pažįstami taip pat plačiai Pabaltijo kraštuose: jų gailima matyti Rygoje, Tartu ir kitur. Dabar audėjos turi pagal planą išausti drabužius dainų šventei. Skelbiama daug naujų raštų sukūrus tekstilės įmonės dailininkus, kurių vyriausiasis yra Šalmon.

Kauno muzikinis dramos teatras savo sezoną pradėjo italy kompozitoriaus Cimarozos opera "Slaptos vedybės". Dramos trupė ruošia naują sovietinio dramaturgo Lavrienievo pjesės "Lūžis" pastatymą ir numato pastatyti Griciaus "Mūsų pažįstamus". Teatro muzikinė trupė paruošė Bialazaro muzikinę komediją "Aukštinės marios".

Vilniaus radijas spalio 17 d. paskelbė operos ir baletu teatro direktoriaus Z. Paulausko pareiškimą, kad šiuo metu tebus suvartyti ne 30,000 dainininkų, bet tik "saviveiklininkų", kurie "laukia iš rašytojų ir jų kompozitorių naujų dainų". Atsiet, senosios skambios mūsų liaudies dainos ar mūsų kompozitorių sukurti kūriniai šios rūšies "saviveiklininkams" viešai demonstruoti netinka. Jiems reikia tokių dainų ir muzikos, tokių kūrinių ir tokios "meninės saviveiklos", kuri "auklėja darbo žmones komunistine dvasia, ugdo kilnius tarybinio patriotizmo, tautų draugystės jausmus, pasidžiaivimą mūsų brangiąja socialistine tėvyne". Jeigu N. Lietuvos laikais visus į tokias šventes suvažiavusius piliečius

Senatorius Joseph R. McCarty, kurio daug ginčų sukėlusią bylą turės išspręsti Senatas.

ARGENTINIETIS RASO MILASIAUS BIOGRAFIJĄ

Prancūzijos Vyriausybė pavedė argentiniečiui Lysandra Z. D. Galtier parašyti O. W. de Lubicz Milosz-Milasiaus biografiją. Galtier buvo Milasiaus artimas draugas ir gerbėjas, išvertęs jo veikalus į ispanų kalbą. Jis apie metus laiko praleido Paryžiuje rinkdamas žinias apie Milasiaus gyvenimą. Baigdamas savo studiją, jis kreipėsi ir rašytoją Antaną Vaičiūliatį, kaip "Miquel Manara" vertėją, papildomų žinių.

Hong Kong leidžiamas britų laikraštis Daily Mail, ne kartą kritikavo Amerikos politiką, rašo, kad praeito savaitgalio sovietų ataka prieš amerikiečių B-29 lėktuvą, skridusį viršum šiaurinės Japonijos, visiškai pateisins Jungtines Valstybes, jeigu jos imsis griežtesnių apsigynimo priemonių.

Churchill, kalbėdamas parlamente, pareiškė, kad būtų buvę geriau, jei atominė ir vandeniio bombos iš viso nebūtų išrastos. Kai dėl darbių pasūlymo, kad Churchillis panaudotų savo įtaką, idant kitos valstybės nutrauktų tuos bandymus, jis atsakė: "Aš nematau, kad tai būtų įmanoma".

J. Indros baletas. Kitų metų pabaigoje numatyta pastatyti Vyt. Klovos nacionalinė istorinė opera "Pilėnai". Jai paruošti "išskirta spec. brigada".

Vilniaus miesto įmonėse ir įstaigose "atliekama plati mokslinė ir politinė propaganda", skelbiama oficialiai. Partijos miesto propagandininkai paskaitė 32 antireligines paskaitas. Elfos gamykloje, duotinis kombinatė ir kitur spalio 14 d. per Vilniaus radiją buvo perskaitytas Daukšos straipsnis, pavadintas "Kam tarnauti Vaitikanas", kuriame išplūstas papiežius, arkiv. J. Skvircikas, o ypač Lietuvos jėzuitai ir kiti vieniuoliai.

Balsuotores mokykloje protestuoja prieš rasiinę neigybę, pasireiškiančią New Rochelle (N. Y.) mokyklose.

GRĮŽUSIEJI IŠ RUSIJOS VOKIEČIAI VISUR SUTIKDAVO MŪSŲ TAUTIEČIŲ

Visoj Vak. Vokietijoje spalio 24 d. su liūdesiu paminėta karo belaisvių diena. Visame krašte tūkstančiai žvakelių priminė jų siurpų likimą. Vokiečių Raud. Kryžiaus žiniomis, šiuo metu Sov. Sąjungoje dar yra 9,210 karo belaisvių, kurie palaiko laisvais ryšį su savo giminėmis Vakaruose. Kur kas didesnis ten civilių internautų skaičius. Iš viso pasigenda ma 1,3 mil. žmonių, kurių likimas neišaiškintas. Vakaruose karo belaisvių laikoma 381, Lenkijoje — 1,200, šiek tiek dar Cekoslovakijoje ir kt. Pereitų metų gale ir šių pradėjo Vak. Vokietiją buvo grąžinti 9,029 karo belaisviai. Šiomis dienomis į Vakarų Vokietiją vėl atvyko keli paleistieji vokiečiai.

Inf. Taryba yra susiekusi su visa eile grįžusių iš Sibiro ir kitų Sov. Sąjungos vietovių vokiečių, kurie suteikė papildomų žinių apie ten sutiktuosius mūsų tautiečius. Herbertas K. sakosi sutikęs nemaža lietuvių veik visose stovyklose, kur jam teko būti. Gerai atsimeina baldų dirbtuvių savininko Tamašausko pavarde — jis 1946 m. buvo nuvestas 10-čiai metų priverčiamųjų darbų. Taip pat atsimeina tremtyje mirusių ūkininkų Jankausko ir Kikiliaus pavardes. 1948 m. buvo sutikus buvusį Kauno teatro kapelmeisterį, kuris, atlikęs bausmę, buvo bolševikų papildomai nuvestas 5-iems metams. Grįžusis papasakojo apie likimą vieno iš Vak. Vokietijos repatrijavusio lietuvių. Tai auksakalys Žemaitis, ilgą laiką gyvenęs Humberge ir paskiau apsisprendęs repatrijuoti į Lietuvą. Grįžęs Žemaitis buvo nuvestas 15 metų priverčiamųjų darbų. Sibiro Bratsko stovykloje pasakoją dirbus lietuvių 35 žmonių brigada. Stalingrade buvo susidraugavęs su Leonu Lavickiu.

Inf. Taryba yra susiekusi su visa eile grįžusių iš Sibiro ir kitų Sov. Sąjungos vietovių vokiečių, kurie suteikė papildomų žinių apie ten sutiktuosius mūsų tautiečius. Herbertas K. sakosi sutikęs nemaža lietuvių veik visose stovyklose, kur jam teko būti. Gerai atsimeina baldų dirbtuvių savininko Tamašausko pavarde — jis 1946 m. buvo nuvestas 10-čiai metų priverčiamųjų darbų. Taip pat atsimeina tremtyje mirusių ūkininkų Jankausko ir Kikiliaus pavardes. 1948 m. buvo sutikus buvusį Kauno teatro kapelmeisterį, kuris, atlikęs bausmę, buvo bolševikų papildomai nuvestas 5-iems metams. Grįžusis papasakojo apie likimą vieno iš Vak. Vokietijos repatrijavusio lietuvių. Tai auksakalys Žemaitis, ilgą laiką gyvenęs Humberge ir paskiau apsisprendęs repatrijuoti į Lietuvą. Grįžęs Žemaitis buvo nuvestas 15 metų priverčiamųjų darbų. Sibiro Bratsko stovykloje pasakoją dirbus lietuvių 35 žmonių brigada. Stalingrade buvo susidraugavęs su Leonu Lavickiu.

O. Norkus pasakojo Vilniaus kalėjime iš sumintųjų buvus daugiausia lietuvių. Jame pažino ir panašia pavardė lietuvių Morkį, gerai kalbėjusį vokiškai. Kalėjime buvo ir daugiau lietuvių Norkaus pavardė, todėl dažnai juos supainiodavo. Jo teigimu, lietuvių buvo daugiausia suminti už antikomunistinę veiklą, apkaltinti špionazū ar partizanams paramos teikimu. Vorkutoj teko dirbti iki 58 laispio šaltio. Paleistas buvo 1933 m. gruodžio mėn. su 1007 draugais iš Brijankos.

Herbertas R. Urale Molotovo rajone stovykloje turėjo dirbti su visa eile įvairių tautybių kalinių, tarp kurių buvo 20 lietuvių. Dirbti reikėjo miško darbus, maistas buvo blogas, o ir to paties būdavo mažas. Jo teigimu, 1952 m. į stovyklą buvo atgabentas iš Lietuvos vienas partizanų, nušautas 25 m. s. darbu.

Lietuviai turi kasti bolševikams auksą. Ernestas W. nurodė, kad Vilniuje Lukiškių kalėjime ligoninėje turėjo kaltinimo laiką atidirbti sumtos lietuvių galestingos seserys. Jis daug lietuvių sutiko Kolymos

rajone, netoli Ochotsko jūros. Ten buvo keletas stovyklų, kiekvienoje iš jų — po 800 žmonių. Ernestas Kolymoje turėjo drauge su lietuviams dirbti aukso kasyklose. Dirbti reikėjo keturiomis pamainomis į parą. Viena pamaina iškasdavo maždaug apie 2-3 kg. Iki 1948 m. galėdavo po truputį aukso slapta parduoti ir už jį prispirkti trūkstamo maisto. Bet vėliau smarkiai kratydavo. Gyvenimas iki 1951 m. buvo ypatingai blogas. Nesant minimalinės sanitarinės priežiūros, daug mirdavo. Nei lovų, nei antklodžių, neturėjo, sumitieji darbo vergai turėdavo gulėti ant cementinių grindų su tais pačiais darbo drabužiais. Tik 1951 m. jau gavo antklodes, pagerėjo maistas ir 1952 m. pradėjo mokėti už darbą. 1951 m. spalio mėn. į jų stovyklą atvežė per 100 korejiečių. Ernestas išbuvo ten iki 1953 m. liepos mėn. Grąžinamas į Vokietiją, su kitais buvo išlaikytas 15 dienų Vilniuje — viename sename vienuolyne, prie pat upės. Čia grįžusis tvirtina radęs daug lietuvių kalinių, kurie laukė išvežami į Sibirą. Vilnius darė neįtakaus, mirusio miesto išpūdi. Visur buvo matyti griuvėsiai, miestai buvo smarkiai apgrautas. Tarp gyventojų daug pastebėjo rusų karių ir lenkų.

Rolandas H. smulkiau nupasakojo padėtį Lietuvoje, pažymėdamas, kad žmonės už menkiausią nieką baudžiami 20-25 metais ir išsiunčiami į rytus. Dirbti tenka labai sunkiai, uždarbiai menki, gyventojų nuotaikos prislėgtos.

Bremenietis Irmgarda K. įvairiose Rusijos stovyklose sutiko si daug lietuvių moterų ir mergaičių. Ji kaip ir daugelis Rytprisių vokiečių, sakosi niekadodos neužmiršianti, kaip daug lietuvių jiems visiems padėjo susidraugavęs su Leonu Lavickiu. Jai, kaip buvusiam mokytojai, ypač malonu konstatuoti, kad, pasilutus į Lietuvą savo du mirties laukusius vaikus, juos sutiko iš ten grįžusius sveikus ir tvirtus. Ella N., taip pat sutikusi įvairiose stovyklose daug lietuvių, pasakoja, kad vienas miško sargas iš Skomanų buvo nubaustas 15 metų s. d. kalėjimo tik už tai, kad buvo parodęs vokiečių kariams kelią. Jos transporte gyvuliniais vagonais į Karabasą buvo taip pat 12 lietuvių moterų. Iš jų viena pakeliui mirė. Ir Karabaso ligoninėje buvo daug lietuvių. Iš ten perkelta į Bedekio stovyklą, joje taip pat suėjo mūsų tautiečių. Spausk stovykloje buvo visai atskirtos nuo pasaulio. Moterys ir mergaitės turėjo dirbti labai sunkius darbus, nekarta, prie akmenų skalymo. Pripažintos invalidėmis turėdavo išsyt per dieną dirbti po 5 valandas, o vėliau — po 3. Kai ji 1953 m. sausio mėn. turėjo stovyklą palikti, tai jos draugės lietuvių, estės ir latvės ją atsisveikino su labai sunkiomis širdimis, nežinodamos, ar iš viso kada nors joms išaus laisvės diena.

Herbertas R. Urale Molotovo rajone stovykloje turėjo dirbti su visa eile įvairių tautybių kalinių, tarp kurių buvo 20 lietuvių. Dirbti reikėjo miško darbus, maistas buvo blogas, o ir to paties būdavo mažas. Jo teigimu, 1952 m. į stovyklą buvo atgabentas iš Lietuvos vienas partizanų, nušautas 25 m. s. darbu.

Lietuviai turi kasti bolševikams auksą. Ernestas W. nurodė, kad Vilniuje Lukiškių kalėjime ligoninėje turėjo kaltinimo laiką atidirbti sumtos lietuvių galestingos seserys. Jis daug lietuvių sutiko Kolymos

Mirė Zechlinas

Paskutinis Vokietijos įgaliotinis ministeris Lietuval, dr. Erichas Wilhelmas Zechlinas, eidamas 72 metus, po trumpos ligos mirė spalio 24 d. Malmoe mieste.

Sovietai jį buvo suėmė ir ištrėmė į Sibirą, kur jam teko susitikti ir su lietuviams tremtiniais. Paleistas iš nelaisvės, 1953 m. gruodžio mėn. grįžo į Vokietiją. Čia jį aplankė VT pirmininkas K. Zalkauskas, kuriam dr. E. W. Zechlinas pareiškė savo simpatijas lietuvių laisvinimo pastangoms ir pasižadėjo duoti paramą Lietuvos pavergimą ir Kersteno komitetui.

Los Angeles gyventojas Leo Vollowitz kasosi galvą, nežinodamas ką daryti su delfinu (propoizė), kurį jis vieną gražų rytą rado savo namų pievelėje.

MAŽOJO MAGIKO DIDYBĖ

Jacksonas perrenkamas antrajam terminui. — Demokratai ir whigs. — Van Buren išrenkamas prezidentu. — Prekybinės ir politinės krizės.

1832 metais Jacksonas buvo perrinktas antrajam terminui ir Van Buren išrinktas viceprezidentu. Henry Clay buvo gabus derybose, bet nesekmingas rinkimuose. Tikrumoje, jis padėjo Jacksonui antrą kartą tapti prezidentu, palaikydamas Jungtinių Valstybių Banko reikalą. Mat, Jacksonas nekenčė šio banko, suteikio kraštui neginėjamos paslaugos. Jacksono ir jo draugų akys se šis bankas buvo prasiškinusių ūkininkų priešas. Jo akcijos beveik išimtinai priklausė ryšių pramonininkams arba užsienio bankininkams. Su savo 25 skyriais, jis kenkė mažesniems vietos bankams ir grąsino juos sunaikinti. Šis bankas buvo negalėjęs skolinti ir nepatiko ūkininkams. O kadangi jis buvo priešingas infliacijai, tai nepatiko spekuliantams. Tikrumoje, bankas rimtai tvarkė savo reikalus, bet jis Jacksono akyse buvo nusikaltesis nes palaidė jo priešus.

Bankininkai ne visada atsiliko pagundai, nepriklausė savo pirštų prie politikos ir tai būna jų nelaimė.

Kai Kongresas norėjo pratęsti banko monopolį, Jacksonas pavartojo veto. Visuomenė pritarė Jacksonui, lygindama jį su Jurgiu, kovojusiam su sliubinu... Demokratai partija paskelbė, kod Daniel Websteris iš banko gavęs 32,000 dolerių avanso, jis buvo advokatas ir turėjo teisės gauti, tuo tarpu, kai kiti Kongreso nariai be jokios teisės buvo gavę apie pusę milijono dolerių. Didžioji spaudos dalis, gavusi lengvomis sąlygomis paskolą, buvo netiesioginiai pirkta. Šio fakto paskelbimas pakenkė Clay, ir Jacksonas, laikydamas savo pareigą pribaigti banką, atėmė valstybės fondą ir atidavė jį vadintiems "pet bankams", ne jie tarpininkavimo keliu, buvo pačios administracijos parinkti. Kongresas protestavo, bet patorius Benton, Jacksono draugas, šią parlamentinę kovą laimėjo. 1836 m. banko privilegijos baigėsi ir nekas nepasitūlė jų atnaujinti.

Jacksonui tarnaujant antrąjį terminą, krašto gyvenimas klestėjo. Žemės ūkis, namų statyba, medvilnė ir vergų kaina kilo. Šis "boom" buvo gyvenotojų augimo, naujų teritorijų pavertimo dirbama žeme ir miestų plėtimosi vaisius. Bet kiti reikalai kėlė nerimo. Blogai prižiūrimi valstybų bankai turėjo teisę spausdinti pinigų, kuriais naudojosi žemės kainų spekuliantai. Tokiu būdu Jacksonas antrąjį terminą baigė infliacijos ženkle. Mėginamas galbūt padėti, jis išleido įstatymą, kuris valdžios agentams neleido par davinėti žemės kaital, kaip tik už "skambančius pinigus". Tai sukėlė audrą.

1836 m. rinkimuose kraštas pasidalina į dvi partijas: demokratų jacksoniečių, kurių kandidatas buvo Van Buren ir nacional - republikonus, kuriuos daugelis vadino "whigs". Mat, jie, kaip ir angli "whigs" 1688 metais, kovojo prieš "uzurpatorių" valdžią. Bet įėjus angli "whigs" kovojo prieš ne populiarą monarchiją, tai amerikiečių "whigs" atakavo už savę populiarenę valdžią. Jacksono era prezidento valdžią pavertė lygia kongresui. Tai buvo lyg tretieji rūmai su vienu nariu... Bet, Jacksonas pasitiekėdamas tauta, nebilojo pavartoti savo veto. Nuo to laiko Amerikos prezidentas atstovauja tautą daugiau, negu Kongresas.

Nors "whigs" vadai, kaip Websteris ir Clay, buvo žino-

saloną, įstaisė auksinius ir sidabrinus indus, kad sėdi minkštoje sofoje, kad elegantiškai rengiasi ir laistosi karalienės Viktorijos kvepalais...

Tikrumoje, Van Buren buvo neturtingas, kai tuo tarpu Harrisonas turėjo 2,000 akrų ūkį. Bet ką reikė faktai? Vienas Van Bureni pritariąs laik rasti padarė klaidą, parašydamas: "Duokite jam cidros bakčią ir du tūkstančius dolerių per metus, jis savo likusią gyvenimo dieną praleis rąstų namelyje".

Harrisono kampanijos vedėjai pačiuo šiuos žodžius ir visą kampaniją varė cidros bakčios ir rąstų namelio ženkle. Po visą kraštą buvo paleisti rąstų namelio formos vežimai su didele cidros bakčia, iš kurios buvo duodama gerti rinkėjams ir šie kėlė į padanges Harrisoną.

Po šios kampanijos pusę šimtmečio kandidatai į prezidentus buvo vadinami "liaudies sūnumis". Daniel Webster kartą viešai atsiprašė, kad jis nėra gimęs rąstų namelyje, bet tikrino, kad jo brolis ir sesuo yra ten gimę... "Jei žada nors aš gėdintis, tegu mano vardas būna išbrauktas iš žmonių atminties", — sakė Webster.

Harrisono inauguracija įvyko 1841 m. kovo 4 d. "Whigs" manė, galėsia šį seną karį valdyti. Webster, kuris buvo jo protektorius, pasiūlė parašyti inauguracijos kalbą.

"Aš jau turiu", atsakė Harrisonas.

Bet ši kalba buvo taip blogai parašyta, kad jo draugai maldavo leisti Websteriui parašyti kitą. Pagaliau jis sutiko. Bet po mėnesio laiko Harrisonas mirė plačiu uždegimu. Tokiu būdu "whigs" atsidūrė keblioje padėtyje, nes Tyler, kuris buvo priešingas jų krikui, buvo teisėtas JAV prezidentas. Konstitucijoje sakoma, kad prezidentui mirus, jo pareigas perima viceprezidentas. Tai galima įvairiai suprast: viceprezidentas, laukdamas naujų rinkimų, laikinai eina pareigas ir t. t. Tai patenkinama, nes viceprezidentas nevisada buvo kvalifikuotas prezidento pareigoms. Bet Tyler reikalavo įpėdinystės teisę ir jas laimėjo.

Buvo keista padėtis. Prezidentas be partijos. Demokratas, bet susipykęs su demokratų partija, "Whigs" išrinktas, bet priešingas jų programai. Rezultate, išskyrus Webster, kuris norėjo baigti derybas su angliais, visas kabinetas atsižadėjo.

Su angliais reikėjo išspręsti (Nukelta į 6 psl.)

Mrs. Coxa Knutson, pirmoji moteris Minnesotą valstybėje, praeituose rinkimuose išrinkta į Atstovų Butą. Ji kandidavo demokratų sąrašą.

Greičiausias pasaulyje, sprausminis Amerikos karo laivyno lėktuvas bandymo metu ties SanDiego įlanka (kai rė po keleto minučių, fornijoje) sprogo ore ir nukrito į jūrą. Lakūnas Charles E. Richbourg (kampe buvo ištrauktas iš vandens, bet mirė po keleto minučių).

TREMTINIO DIENORAŠTIS

PR. STIRBYS

Pervaziavome Soltau ir vėl pirmyn. Gavome leidimą tik nakvynei, o po to ir vėl...

Oras vėl atšalo, ėmė snigti. Pasiekėme Wassersted. Mūsų pažymėjimas kaip tik čia rodė, todėl prie surinkimo punkto laukėme kur įsakys važiuoti. Pasirodo, jog čia jau skirsto po apylinkę apsigyvenimui. Nudžiugome. Pagaliau... Pranešė, kad teksią dar važiuoti 12 km. iki paskyrimo vietos. Kažkoks "leteris" tarė:

— Dabar jau vėlu, prašom nakvoti čia pat! Nuvaziuostite rytoj...

Pačiam miestelio vidury nurodė dviejų aukštų mūrinį namą, žiūrime į jį ir galvojame: nakvoti, ar ne!

— Kur ne kur, bet mieste nenakvosime! — pagaliau nusprendėme.

Ir nenakvojome: pačiu paskutiniu momentu apgrižėme vežimą ir pasitvėrė mums paskirtojo kaimo kryptį, brekštant išvažiavome.

Kaip atrodo, esame čia vien pirmųjų pabėgėlių, nes keliamė visų susidomėjimą ir žinheidumą.

Kovo 8 d. Atvaziavome į paskirtąjį Nėmajed kaimą. Apylinkė supama tarpyn ir pelkių, kur nuobalustus smilgos, vešlūs šilajai ir apskurdę berželiai. Nejuociom palyginu su Anykščių šilajeliu kur "šakelėm ir skujom nukluta, kepina saulė nenaudingą plotą!" Prisiminiau ir krūtinėje pajutau sunkumą.

Mus paskyrė pas 50 margų savininkę. Trys seserys, vyresniosios vyras kaž kur fronte, jaunesniosios — gulys ligoninėje be kojos, o jauniausioji, netekėjusi, dirbanti visus ūkio darbus ir šeimininkaujanti. Be to, dar trys mažamečiai, pirmieji išbėgė mus pasitikti. Mums prisistatius, šeimininkė nelabai apsidžiaugė, abejingai stovėjo duryse ir tikrinančiu žvilgsniu sekė mūsų judesius bekraustant iš vežimo bagažą. Belaisvis prancūzas apdirbdavo sunkesnius ūkelio darbus, tad darbininkų netrūko ir j mus žiūrėjo kaip į našta, tačiau seniūno įsakymas buvo šventas: turėjo vykdyti kas "valdžios" buvo įsakyta. Nurodė kambarį ir leido susinėti daiktus. Kambarys ne iš blogųjų, su baldais, elektra, o blizgas koklinis pieukas lyg ir per ištaikingai mums šluokart atrodė. Buvome tikėję blogiau. Manėm, kad plūstančios pabėgėlių masės bus jau ne vien kambariuose, bet ir daržines užpildžiusios...

— Gal norite nusiprausti, gal susilydyti vandens? — ėmė teirautis šeimininkė, tačiau jos akyse matėsi priekaištai: "Kur kipsas jus čia atgabeno?" Ignas su tėvais apgyvendintas atskirai ir, kaip patyrėme,

tik laikinai, nes, pasirodo, savininkas, kur jie buvo patalpinti, turįs vietos neperdaugiausia. Sako, iškelsią kitur. Sako, iškelsią kitur. Iš viso su mumis į šį kaimą pateko apie 250 pabėgėlių, dauguma nuo Lenkijos ir Besarabijos repatrijantai.

Is ryto dar pasnigo, oras šaltesnis, Naktį oro pavojus, girdėjosi bombarduojama Hamburgo aidai, o kitoje pusėje, lyg milžiniški smėklių pirštai, plakėsi Bremeno prozektoriai.

Antrą kart laimingai ištrūkę iš bolševikų nagų, vėl nutūpėme laikinam poilsiui. Tiesiog neįmanoma pavaizduoti visų pergyvenimų, tų vargo dienų ir mažai miegotų naktų, kai užpakaly, lyg baisus tvanas, išvertęs pylimus, nebesulaikė mūrinių žiaurais Attilios garšjos.

O juk reikėjo tai pamatyti, įstikinti, pergyventi. Reikėjo pamatyti vežimų ir gyvulių bei žmonių kamštį prie Rusnės tilto, kai bolševikų patrankos už kelių kilometrų jau griaudė perkūnais ir degino apelistas sodybas. Reikėjo keltis lėtai sienkanciais plaustais ties Langenbergu per Oderį, kur susirūpinę ir baimės apimti pikti tremtinių veidai nuolat su neramumu klausėsi netolimo fronto garšų, sekiojo orą, kur kiekvienu momentu galėjo pasirodyti plieno vanagai, galdėjos pasigirsti propelerų daina. Turbūt nebereikalo žygiavome dienas ir savaites, kad vakarop gautumėm poilsį, šalia keturkojų, daržinėse ir tvartuose. Kad alkiumi numarinti išsivirtumėm sriubos šaukšta, kavos puodelį ar bulvių su lupykom. O kiek gi radosime žmonių, kurie neretai pasakydavo:

— O kam bėgote?... Būtume ir dabar galėję sau namuose sėdėti! Ar mes jus prašėme?...

Atmintyje stojosi 1914-18 m. vokiečių okupanto letena, o visu ryškumu ir paskučiausiais metodais vokiečiai — ūcis brutaliai tremė ir alino Lietuvą 1941-44 metų laikotarpy. Toks pat jis buvo ir šiandien visiems jo okupuotiems kraštams, toks jis liko ir benamiams pabėgėliams, beješkantiems prieglaudos ir duonos kašnio raudonųjų hūnų gremėje. Išdidus ir pasipūtęs germaniškas nacizmas, prisigėres kitų tautų ašarų ir kraujo, prisiplėšęs turto ir gėrybių dešimtmečiams, piršosi pasauliui su "Naujosios Europos" ideologija, su tautų "lygiatėsikumu" Reicho galybės labirintuose. Pamindamas dieviškuosius melle nuostatus, sukaustė tautas naujųjų laikų vergijos pančiais KZ-lageriuose, stovyklose ir viso krašto ginklų kalvėse. "Kas kardu kariauja, nuo kardo ir žūsta!"... Vokiečių taikyti smūgiai visai Europai, staiga atsuko prieš juos pačius. Nuniokuoti rytų plotai, sunaikinti Prancūzijos, Anglijos, Belgijos bei kitų kraštų miestai, šiandien tuo pačiu atsismoka savo galybę pervertinusi Reichui.

— O čia kas do daiktas? — "Nagi, globusai! Visas pasaulis Jame, — buvo paaiškinta.

— Ar Vokietija irgi čia yra? — teiraujasi šis toliau.

— Žinoma! parodė jam kelių pirštų didumo plotelį.

— Ajai, kad nedidelė?... Bet girdėjau, kad ji kariauja!

— O kaipgi! Dabar su Prancūzija.

— O kur ta Prancūzija?...

Knygyno vedėjas parodė.

— Girdėjau, kad ir su Anglija kariauja?

— Taip! — parodė jam ir Angliją.

— Negi maño laimėti?

— O kaip gi, būtina laimėti?!

— Berods ir su Amerika kariauja? — idomaujasi "neišmanėlis" toliau.

— Taip! kariauja!

— Kur ji? — parodė jam Ameriką. — O-hoo! Kokia didelė? Nejaugi irgi laimės?

(Nukelta į 6 psl.)

FORMALUS LIETUVOS KONSULO KOLUMBIOJE PRIPAZINIMAS

Dr. S. Sirutis, kuris Kolumbijos Vyriausybės sutikimu jau nuo seniau eina Lietuvos Garbės Konsulo Bogotoje pareigas, dabar gavo iš Kolumbijos Vyriausybės exequatur, tai yra, formalų pripažinimą pasakytose pareigose.

Dr. Sirutį paskyrė Diploma-

tijos šefas nustatytos tokiems atsitikimams formos raštu, kuris buvo pateiktas Kolumbijos Užsienio Reikalų Ministerijai. Remdamasis tuo skiriamuoju raštu, Kolumbijos Vyriausybė suteikė Konsului Siručui exequatur, pasirašytą Respublikos Prezidento ir kontrsignuotą Užsienio Reikalų Ministerio.

Konsulo Siručio jurisdikcija apima visą Kolumbijos Respublikos teritoriją.

Kolumbijos Vyriausybės sprendimas Lietuvos Konsulato klausimu bus labai dėkingai įvertintas lietuvių visuomenės kaip naujas Kolumbijos draugingumo Lietuvai bei palankumo jos bylai pasireiškimas. Jis parodo taip pat, kad tarptautinė bendruomenė nepripažįsta sovietų okupacijos Lietuvoje ir laiko Lietuvos Valstybę tebeegzistuojančia de jure.

Naujojo Konsulato pripažinimas laikantis tarptautiniais įpročiais nustatytų taisyklių, prisideda prie Lietuvos Diplomatines Tarnybos padėties sustiprinimo formaliu atžvilgiu ir neabejotinai patarngus Lietuvos piliečių interesams, kurie naudojasi Kolumbijos sveitimumu.

Pretenduoto į Ispanijos sostą Don Juan dukters, princesės Marijos, debuto proga tėvai surusė balių, kuriame dalyvavo daugiau kaip 2,000 svečių. Tai įvyko Estoril, Portugalijoje.

TREMTINIO DIENORAŠTIS

(Atkelta iš 5 psl.)

— Žinoma, kad laimės! — ima nervintis pranešėjas.

— Girdėjau, kad ir su Rusija kariaus, įdomu, kur ji?

— Parodė jam per pusę globuso Rusijos plotus.

— O-o! — nustemba svetimsalis. — Kokia didelė! Nejaugi irgi laimės?

— Aišku, kad laimės! — su plinu įsitikinimu atsauna pranešėjas.

Tada svetimsalis priėjo arčiau aiškintojo ir pusbalsiai paklausė:

— O Fureris — ar mate ši globusą?

— ?!

Žinoma, jis, kaip didžiausias "neišmanėlis", buvo išmestas pro duris.

Iš Pomeranijos ir kitų rytinių Vokietijos sričių, užėjus naujam pavojui, pirmieji ėmė bėgti beveik vien lietuviai.

Biogiasia tik buvo tiems, kurie, dėl vienokių ar kitokių priežasčių, pateko į lagerius, nustojo susisiekti su priemoniu, arba buvo paimti prie apkasų kasimo.

Didelė dalis jų, kaip ir patys vokiečiai, laukė bendrų išsakyčių, visuotinės evakuacijos, tačiau aišku tik viena, kad sulaukė raudonosios armijos ir enkavedistų. Šiaip lietuviai parodė sveiką orientaciją, apskrumą ir pasiryžimą. Nežiūrint griežtų karo meto nuostatų, judėjimo suvaržymų, pedantiškų tvarkos dabotojų, išsiskaldavo įvairiausiose padėtyse ir net biogiasiu atveju nepasimetę pasiekdavo savo tikslą.

Koslinio geležinkelio stotyje milžiniškas judėjimas. Išsina paskutinis traukinys link Stetino. Jau ir patys geležinkeliečiai abejoja ar beapsiseksią pravažiuoti. Artėjančių bolševikų siaubo perimti gyventojai veržė veržiasi į peroną, kabinais ir perpildytus vagonus. Lėpa ant stogo, ant laiptelių, dėdami paskutines pastangas, kad tik patektų į jį. Žandariai, nepamatę drausmingumo, tuo pačiu griežtumu kontroliavo į peroną einančių bilietus, leidimus ir visokių "seimus". Tarpdury sulaukė besispraudančių su čemomadais moterų.

— Ausweis! — šūktelėjo jai. Moteris stabterėjo ir mėgino didžiulėje kamtyje surasti rie kalaujamaį leidimą. Staiga per minia prasiskynė kelia ir šoko prie jos kažkos vyras. Viena ranka stvėrė žemėje stovincius jos čemodanus, o antro už moters rankos, sušaukdamas lietuviai:

— Kurio paibelio pėckojiesi su tuo prisu?... Tuoj į traukinį, nes už minutės jis išeis ir mes liksime!

Energingu mostu patraukė ją iš po nustebusio žandaro nosies ir karingai laimėjo vietą vagono duryse. Ištūmęs moterį į vagono vidų, jis įsispriudė ir pats uždarė duris. Besigrūdant minia neleido uoliajam žandarui atlikti savo pareigų, nes tą pačią minutę gar vežys sušvilpė ir... nuvažiavo.

Kovo 10.

Nors maisto kortelių dar neturime, bet šeiminiškė matyt, vykdoma seniūno įsakymą sąžiningai mus maitina, net jokio darbo neskirdama. Jos "ūkvedis", belaisvis Raimondas, net ir pasišiullius, nesutinka, kad mes eitume dirbti.

— Aš vienas ne ką turu veikti. Tiek čia to darbo... — sako jis mums.

Darbštus tulonietis dykinėti ir čia nebuvo linkęs. Nesukūdamas, jis lengvai apdirbdavo visus ūkelio darbus. Šeiminių kė juo pasitikėjo ir jis, niekonekontroliuojamas, viską tvarkė savo nuožūra ir supratimu. Vakarais turėdavo grįžti į bendrą belaisvių baraką, kur kartu su kitais, tokio likimo draugais, sargybų priežiūroje praleisdavo naktį. Judrus, bet sąžiningi ir darbštūs pietiečiai vokiečių tarpe buvo užsitarn-

vę pasitikėjimo ir pagarbos, iš pirmo žvilgsnio išsiskirdami iš kitų belaisvių tarpo. Su viltim ir pasitikėjimu jie laukė sviesesnės ateities, tikėdami Prancūzijos prisikėlimu. Ypač dabar, amerikiečiams įvygiavus į Paryžių...

— Visvien ilgai čia nedirbime!... Nicht mehr arbeiten! dažnai kartodavo Raimondas.

— Dar pora mėnesių ir važiuosime namo...

Jis laimingas, šis juodaplaukis. Jo tėvynėje jau teka laisvės saulė. Jis turi pagrindo džiaugtis ir nekantrauti. O mes?... Jo nekantrus keleto metų laukimas virstas dabartiniu džiugavimu mums tik skausmą sukėlia, suspaudžia širdį, girdint linksmas kalbas, matant nušvitusių veidus. Ir tikrai jie laimingi. Juk karas visvien kuria dieną baigsis ir jie grįš, dainuodami į savo šalį, į vynuogių laukus. O mes?

Ignas su šeima išsikėlė už kaimo i. medžiotojų namelių. Durpynuose pastatytas barakas, jau seniai stovėjęs tuščias ir nenaudojamas. Tikro šeiminių, atrodo, kaip ir nebuvo. Kalbama, kad jis pats gyvenęs Bremene, kad žuvęs per bombardavimus, ar šiaip kur galą gavęs. Čia jie rado visą namų apyvokos įrengimą bei baldus, kuriuos seniūnas pavedė jų žiniui.

Nieko ypatingo! Skaldau malkas, skaitau "zeitungą" ir visur su visais kalbu vokiškai. Atrodo, jog kaimė daugiau lietuvių nėra, tad, be vokiečių kalbos, kitos taip ir nesigirdi.

Kartą su Ignu nuėjome pas kaimo ūkinį vadovą. Tarp kita ko, Ignas liepė paklausti, kad leistų aplink jų baraką pasodinti daržovių.

— Nei sodinkite, nei ką! — Už dviejų ar trijų mėnesių galėsite važiuoti namo ir šiomis daržovėmis visvien nepasinaudosite...

O, kad taip įvyktų! Kad tai sutaptų su Raimondo pranešimais. Bet ūkinis vadovas nieko daugiau nepasakė. Ir mes nesupratome, ar jis norėjo mus nuraminti, pradžiuginti, ar ką nors rimtesnio pasakė.

Rūtos saldinių gamybos sezonas

Rūtos saldinių gamybos sezonas jau prasidėjo. Norintieji pardavinėti tuos saldinius, kreipiasi šiuo adresu: 740 Sutkre Ave., Brooklyn 7, N. Y. Čia paruođama ir detalai. Rūtos saldinių taip pat galima gauti J. Ginkaus krautuvėje, 495 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

SCHOLES BAKING, Inc.

LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas

Mes kepame visokias duonas ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilimėms. Visus užsakymus mes išpildome kuo geriausiai.

532 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel. EVERgreen 4-8802

GINTARAS GRAŽIAUSIA DOVANA

Brangi atmintis kiekvienam Lietuviu. Tradicinis papuošalas visą meta.

Vieta kuri saugo mūsų brangaus krašto auksą — gintarą. Didžiausias pasirinkimas gintaro dirbinių.

AMBER GUILD, Ltd.

Virš 50 metų gintaro versle.

80-19 31th Ave., Jackson Heights, L. I., N. Y. Tel. HA 9-5855

Lengva pasiekti auto—Northern Blvd. (25a) iki 31st Ave

IND sub. iki Roosevelt—Jackson Heights Stores

IRT sub. iki 74th St. Stoties Iš čia LaGuardia Aerb

Port Bus iki 31st Ave

KODĖL BŪNA LIGŲ SEZONAI?

Prieš kelis metus tyrinėtojų grupė nuošalioje Snake River Canyon srityje užtiklo aukso žieskotoją. Jis bambėjo: "Negaliu sakyti, kad džiaugiuos jus matydamas". Tyrinėtojus nustebino jo nesvetingumas. Atsikiavo galima matyti, kad atsiskyrėlis nori kuogrečiausiai atsikratyti neprašytais svečiais.

Atsiveikinant, vienas tyrinėtojų užklauso jį: Ar Jūs nemėgstate žmonių?

— Matau juos kartą į metus, — atsakė jis, kada vykstu miestane pirkti reikmenų. Bet ten neilgai būnu, tik tiek, kiek man reikalinga apsipirkti, pasverti mano aukso duktes ir gauti už jas priklausančius pinigus. Ir kiekvieną nelemtą kartą, sugrįžęs iš miesto, sergu savaitę. Greičiausiai, sirgsiu ir rytoj, jums čia apsilankius.

Šis perdaug higieniškas atsiskyrėlis mums patiekia jau prieš šimtmečius pripažintą faktą — kad žmonės skleidžia ligas. Visi esame ligos sukėlėjai. Visi esame ligos priėmėjai. Kaip kiti. Buvo toks atsitikimas, kada vienas žmogus paskleidė vidurių šiltinės epidemiją. Kur tik žmogus gyvena, vienas su kitu palaikydamas artimą ryšį, įvairios ligos nuolat sukasi.

Tačiau, priešingai tam atsiskyrėliui, sutinkame su tais pavojais, kada palaikome kontaktą su kitais žmonėmis. Negalime išskirti miestų ir išblaskyti jų gyventojus — vien tik dėl to, kad statistika rodo, jog ligos daug greičiau ten plinta, kur yra susitelkęs didesnis gyventojų skaičius.

Betgi, nesame bejėgiai. Jau daug metų, kai epidemiologai, asmenys, specialiai studijuoją epidemijas, nagrinėja taip vadinamas "perduodamas ligas", bandydami tiksliai surasti kaip ir kodėl ligos sukėlėjas nuolat keliauja nuo vieno asmens pas kitą, kol visa šeima, kartais tiesiog visą bendruomenę, pakenkia į ligos tinklą.

Epidemiologai, ilgai tyrinėję šią problemą, atrėpė dėmesį tokiam, atrodo, nieko bendro su epidemijomis neturinciam reiškiniumi: Kodėl beveik visos svarbesnės ligos būna sezonais? Pav., tymai yra žiemos liga. Taip pat skarlatina, bronchitas (kvėpuojamosios gerkles uždegimas), plaučių uždegimas, reumatinis drūgys. Vasaros ligos yra cholera, disenterija (krūvinoji), vidurių šiltinė ir aštrusis apendicitas (aklosios žarnos uždegimas).

Tyrinėtojai, kels metus studijavę ligų statistiką, susekė, kad kiekvienais metais pasikartoja tas pats ligų pavyzdys.

Pagaliau, jė pajėgė tiksliai iš anksto pasakyti kokios ligos apniks gyventojus, epidemikai kalbant, kiekvieną sezoną. Pietiniame žemės pusutulyje, kur sezonai yra priešingi, taip pat ir laikas, kada ligos siaučia, yra priešingas. Ligos, vyraujančios JAV gruodį, siaus Australijoje liepos mėn.

Pastremdami šiais aiškiais pavyzdžiais, tyrinėtojai smogė populiarią "ligų kaimenės" teoriją.

Pagal šią teoriją, kuri iki šio šimtmečio pradžios epidemologų buvo laikoma lyg evengelija, žmonės žiemą persiūdo ir serga kvėpavimo organų ligomis, nes būna susibūrę viduje. Vidaus oras užterštas įvairių rūšių mikroorganizmais. Vėdinimas blogas. "Turint galvoje šiuos faktus", sako epidemiologai, "jūs suprasite kodėl žiemą persiūsdome ir sergame plaučių uždegimu".

Tyrinėtojai net tvirtino, kad bet kokios apkrečiamos ligos, vyraujančios žiemą, turi būti perduodamos oru. Vasaros skilvijo ligas, jė aiškino, galima suprasti, studijuojant šio sezono žmonių įpročius. Vasarą vartoja daug šaltų gerimų, valgomie įvairius vaisius ir kitą nevirtą maistą. Daug keiliaujame, einame į viešbučius ir restoranus, kurių direktoriai tiek nesirūpina sugadintu maistu, kaip mes namie. Tokiu būdu sergame skilvio ligomis, krūvinaja, mešlungiu. Jė perdaug piktnaudojame skilvi, galime susirgti aštriuju apendicitu. Taip ši "kaimenės teorija" virto dėsniumi, — dėsniumi, kuris jau perdaug ryškiai išreiškėtas Snake River Cayon atsiskyrėlio filosofijoje.

Niekas neabejojo šiuo dėsniumi, nes niekas negalvojo, kad kuo nors galima abejoti. Orui priskyrė ligų priežastį. Kitaip tariant, oras nustato, ar turime būti viduje ar lauke, o tai vėl nusprendžia kokios rūšies apkrečiama liga susirgsime.

Bet maždaug 1910 metais medicinos darbuotojai nutarė vėl svarstyti "sezoninių pasikeitimų" atveji. Pradėta įtartinai žiūrėti į "kaimenės" teoriją, privedusią mokslininkus į kai kurias labai nepatogias akias gatves.

Nauji bandymai įrodė, kad net ir tada, kai gyvuliams buho sudarytos sąlygos vienodai skieisti ligų sukėlėjus žiemą ir vasarą, kvėpavimo ligos daug dažniau pasitaiko žiemą. Tam tikrais metų laikotarpiais ligų sukėlėjai negalėjo atlikti sėkmingos invazijos. Kodėl? Kodėl gyvuliai taip sunkiai susergera tam tikru metų laikotarpiu tuo tarpu kai kitu metų laikotarpiu tuojau susergera?

Šiandien į šį klausimą jau atsakyta, tiesa, bendrais bruožais, o ne smulkmeniškai. Labai trumpas išaiškinimas: Mūsų kūno funkcijos skiriasi įvairių sezonų metu. Nesame tokie patys pavasari, kaip rudenį, kiekvienas mūsų kūno organas skirtingai elgiasi. Tam tikrais sezonais esame atsparūs vienos rūšies ligai, bet labai jautrūs kitai ligai. Dėl to daugiausia persiūsdome žiemą: esame biologiniai paruošti persiūsdyti.

Vos tikrai mokslininkams supratus šį pagrindinį faktą, prasidėjo naujų tyrinėjimų laukotarpis. Rupestingai kontroliuojamos sąlygose buvo studijuojamos višos apkrečiamos ligos. Per keliolika metų, kiekvieną mėnesį pelėms buvo išvirkčiama parafito (iš šiltinė panaši liga) ligos sukėlėjas. Kiekvienais metais pasikartoją tie patys rezultatai. Nedaug pelių susirgo šia liga vasaros mėnesiais, šiek tiek daugiau rudenį, dar didesnis skaičius žiemą ir pagaliau, pavasarį siautė tikra epidemija. Aiškiai, pavasaris yra parafito laikas. Taip atsitiko laboratorijoje, bet taip atsitinka ir natūraliose sąlygose.

Difterito toksinas (nuodai) vasarą ir žiemą buvo išvirkčtas jūros klaulytėms. Žiemą mažas toksino kiekis sukėlė sunkaus pobūdžio difteritą, vasarą jūros klaulytės tierodė jokių difterito žymių, kol joms nedavė didesnio kiekio. Difterito sezoninis ciklas yra tas pats laboratorijoje, kur liga kontroliuojama, ir už labora-

(Nukelta į 7 psl.)

JAV Istorija

(Akelta iš 5 psl.)

keletą klausimų. Pirmiausia reikėjo nustatyti Maine slėną ir tai buvo padaryta 1842 metais. Bet Oregono klausimas tebebuvo neišspręstas. Į šią šiaurės vakarų sritį reikė pretenzijas Amerika, Anglija ir Rusija. 1818 metais siena su rusų Aljaska buvo nustatyta 54o 40' žemiau šios linijos, buvo įsteigta laikinė angliu-amerikiečių valdoma sritis. Bet nuo Lewis ir Clark laikų didelis skaičius kailių pirklių atvyko iš Kanados ir Amerikos. Vieni jūra, kiti sausuma, perėidami skersal kontinentą. 1811 metais vienas laivas, priklausęs John Jacob Astor, vokiečiui mėsininkui, tapustu dideliu kailių pirkliu New Yorke, aplaulykęs Horno ragą, įbetė inkarą Columbia upės žiotyse. Ten buvo įsteigtas Astoria miestas. Kitais metais sausuma atvykusi ekspedicija į tą pačią vietą, jau rado keletą Astoro uostų. Tarp Astoro ir kandiečių prasidėjo karas dėl kailių. Nelyginant 18 šimt-metyje, medžiotojai ginčijosi dėl naujų sričių ir indėnų giminių draugiškumo.

Dabar jau daugelis kelių ėjo į Pacifiką. Šiaurės vakarų kelias, vadinamas Oregon Trail, prasidėjęs nuo Independence, Missouri, ėjo per Melynuosius kalnus ir baigėsi Astoria. Nuo 1821 metų gausios pionierių ekspedicijos jaučiais kinkytais vežimais traukė į tą vietą. Tai buvo sunki kelionė. Reikėjo kovoti su kalnais, indėnais, paslekę kalnus, mirėdavo badu ir net pasitalkydavo kanibalizmo scenų.

1843 metais šiaurės vakarų amerikiečiai gausiam susirinkime, kaip jų protėviai, pasirašė tokią konvenciją: "We the people... Mes, Oregono gyventojai, mūsų pačių saugumui, taikai ir gerovei, priėmėme įstatymus, kuriuos vykdy-sime, iki Jungtinės Amerikos Valstybės prapūs savo teises iki mūsų."

Bet jau kitais metais Webster, kartu su angliu atstovu Ashburton, pasirašė sutartį, kuria buvo praligtas bendras angliu - amerikiečių valdymas. Teko laukti.

Pasirašęs sutartį, Webster pasitraukė Tuo būdu išvyko paskutinis "whigs" stalpas.

Kitą savaitę: KEISTOS PIETŲ INSTITUCIJOS.

Maspeth
Lietuvių Piliiečių Klubas
Adv. S. Bredes, pirm., J. Januškaitis, vicepirm., P. Šlapikas, išd., P. Mikalauskas, sek., A. Garnis, fin. sek.
BARAS NARIAMS IR SVEČIAMS
Salė pramogoms
Reikalingi nauji bolidininkai, Varžytinės vyksta pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais.
LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS
P. LISAUSKAS, Vedėjas
69-61 Grand Ave., Maspeth, N. Y.
HA 9-9866

Misiunų Degtinės Krautuvė
RAY'S LIQUOR STORE
JUOZAS IR IZABELĖ MISIONAI
Savininkai
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas, Įvairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
103-55 Lefferts Blvd., Richmond Hill, N. Y.
Virginia 3-3544

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS
Keičionės laivais ir lėktuvais, Įvairiausios apdraudos, Nuosavybių pirkimo ir pardavimo, Biznio knygų, vedimo, Taksų (income tax) paruošimas, Pinigų persuntimo ir skolincimo, Imigracijos ir pilietybės, Notarinii dokumentų tvirtinimo, Vertimų ir įvairiausiai kitais reikalais.
KNYGYNAS—LAIKRAŠČIAI IR KNYGOS
Visais reikalais jums greitai ir maloniai patarnaus broliai
ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI
315 WALNUT ST. (kamp. Adam St.) NEWARK 5, N. J.
Telefonas Market 2-4887

NORITE GEROS — MENISKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO, SEIMOS, VAIKŲ, Įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAZELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
623 MENAHAN STREET, BROOKLYN, N. Y.
Skambinti tel. HY 7-4877

VISAME NEW YORKE NERASITE GRAŽESNIŲ IR PATOGESNIŲ SALIŲ, KAIP
GRAND PARADISE
Ką nerengtumėte — koncertą, vestuves, šokius, ar prakalbas — Grand Paradise gali tilpti nuo 25 iki 2000 dalyvių.
Reikalų Vedėjas
L. WEINSTEIN
320 GRAND ST. BROOKLYN 11, N. Y.
Evergreen 7-1123

Prilaukymė Pinigus Savųjų Tarpe!
REPUBLIC WINE & LIQUOR STORE
X. STRUMSKIS, savininkas
322 Union Avenue,
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. Evergreen 7-2089
Vienintelė Lietuvių degtinės ir vyno krautuvė, gyvuojanti jau 17 metų.

HERBERT & BLOOMFIELD, Inc.
AUTOMOBILIAI — NAUJI — SUNKVĖŽIMIAI (TRUKAI) vartoti
FINANSUOJA BANKAS Autorizuotas
TAISYMAS DALYS
Lietuvis JUOZAS E. ARBACIAUSKAS, sav.
CHARLES H. BLOOMFIELD, Sav.
110 Hempstead Turnpike, Frankha Square, L. I., N. Y.
Tel. HE 2-3800

Mrs. Lois Carter (kairėje), kurią Campton, Cal. policija suėmė dėl dukters nužudymo.

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. F. M. BINTAKYS
VALANDOS:
Kasdien nuo 11 iki 1
ir nuo 6 iki 9
Gates Avenue
Sėdadieniais nuo 11 iki 2.
Sekmdien. pagal susitarimą
Columore 5-3012

VINCAS KANAUKA, M.D.
VALANDOS:
284 Eastern Parkway
(Blokas nuo Brooklyno Muziejaus) PAGAL SUSITARIMĄ
Brooklyn, N. Y.
Tel. ULster 7-8652
Skambinti nuo 6 iki 8 v. v.
(Vykstant BMT Franklin Ave. linijai išilpi Estern Parkway o Sėdadieniais nuo 9 iki 11 v. r.
IRT—Franklin Ave. stotyje.)

DR. A. PETRIKA
VALANDOS:
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
Brooklyn, N. Y.
VALANDOS:
9—12 ryte
1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6666

DR. JANINA SNIESKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
VALANDOS:
1—7 val.
susitarus
Keturadieniais visą dieną
ir šėdadieniais po pietų
uždaryta

DR. BLADAS K. VENCIVS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS:
9—12 ryte
2—9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STage 2-0706
Namų — MA 7-2055

JOSEPH SAMOSTIE, M. D.
Buves Berlyno universiteto klinikų prof. asistentas
Vyrų ir moterų aštrios ir chroniškos ligos.
RENTGENAS - ELEKTROTHERPIA
Nuo 10 val. ryto iki 6 v. p.p. Cia pat moterų ligų gydytojas
Priėmimo val. antr., treč. ir penkt. nuo 10 v. r. iki 6:30 v. v.
220 EAST 12th ST., NEW YORK 3, N. Y.
(Tarp 2nd ir 3rd Ave.) Tel. AL 4-4437

JOHN DERUHA, M. D.
Odos niežėjimas ir išbėrimai, Tuliškos ligos. Galvos skaudėjimas, nemigas, jausmų komplikacijos, jautrumas, širdies ir skilvio ligos.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9.
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

DULKIŲ SIURBLYS
namų švarai palaikyti būtinas.
Zinomus "ELECTROLUX" surblius (vacuum cleaner) ir vaskavimo mašinėles jums namuose parodys fabriko atstovas
Julius T. Jacyna.
Rašykite: 328 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.
Tel. MU 4-3171, namų EV 7-0463.
Kainos nuo 25 dol.
Taip pat parduoda "FLAVORSEAL" firmos Stainless Steel puodus virti be vandens.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuviams

MATHEW P. BALLAS FUNERAL HOME
MATHEW P. BALLAS, ALB. BALTRONAS-BALTON,
Direktorius Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. SI-eg 2-5043 NOTARY PUBLIC

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS
Telefonas, EVergreen 8-9770

SHALINS FUNERAL HOME
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
F. W. SHALINS, Jr. J. B. SHALINS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. VIRginia 7-4499 Koplyčia Laidotuviams

AUGUST P. GUSTAS, Inc.
AUGUST P. GUSTAS, Prezidentas
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
(KOPLYCIOS SUTEIKIAMOS IR KITUR)
EVergreen 7-4774

PATRICK FUNERAL HOME
635 NORTH WOOD AVENUE, LINDEN, NEW JERSEY
Telephone Linden 2-4119

ROGERS FUNERAL HOME
P. RADZEVICIUS, Direktorius
Telefonas, STagg 2-4409
410 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN 11, N. Y.

Eastate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41 — 72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC. Tel. NEWton 9-4464

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

LIETUVIAI ADVOKATAI

ST. BREDIS, JR.
37 Sheridan Avenue,
Brooklyn 8, N. Y.
AP 7-7083

KĘSTUTIS W. MICHELSON
111-15 JAMAICA AVENUE
RICHMOND HILL 18, N. Y.
Virginia 7-4111

CLEMENT A. VOKET
(Vokietaitis)
41-40 74th Street,
JACKSON HEIGHTS 73, N
NEWTON 9-6620

ALFRED J. WENTZ
225 S. 4th Street,
BROOKLYN, N. Y.
EVergreen 7-8067

GERIAUSIS

INSURANCE
IR
REAL ESTATE

Pasiraukimas yra

ORMAN & MICHELSON

111-15 JAMAICA AVE.
RICHMOND HILL 18, N. Y.

Telefonas
Virginia 9-0642 ir
Virginia 7-4111

POLAKAS GARANTUOJA
kad galima mokėti brangiau, bet negalima suruošti geresnių laidotuvių

\$250
ažuolinis karstas
Laidotuvių kaina nėra problema, nes mes turime didelį pasirinkimą karstų.

Audeklų dengtas nuo -95
Ažuolinis nuo \$250
Mahagoni med. nuo \$495
Metaliniai nuo \$385
Nemokamai koplyčia

Antanas Polakas
LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA
151 METROPOLITAN AVE.,
Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-8479

RUBBER STAMPS
CONCORD STAMP
79 Warren St., New York, N. Y.
Tel. BEefman 3-6828

K A R Y S, kuris prieš 35 metus buvo pradėtas leisti Kaune Lietuvos kariams, dabar vėl pasirodo Jungtinėje Amerikos Valstybėse.
Tai pasaulio lietuvių karių patriotinis žurnalas.
Metams 5 dol. Rašykite:
K A R Y S
680 Bushwick Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

A. Andriuskevicius
Laikrodininkas ir Juvelyras
Didelis brangenybių pasirinkimas.
485 Grand St.,
Brooklyn 11, N. Y.
EVergreen 4-2318

KARYS
1954
Rašykite: KARYS,
680 BUSHWICK AVE.,
Brooklyn 21, N. Y.

KODĖL BŪNA LIGŲ SEZONAI
(Atkelta iš 6 psl.)

torijos ribų, kur ji nekontroliuojama.

Kitų bandymų metu sifilio ligos sukėlėjai buvo išvirkšti triušiams, virusai pelėms, bakterijos jūros kiaulytėms. Kiekvieno bandymo laikotarpiu tas pats kiekis buvo duodamas tiksliai tuo pačiu būdu ir tiksliai tą pačią valandą. Net patys ligos sukėlėjai buvo išbandyti, norint įsitikinti, kad jie vienodai apkreiami v.s.a.s laikai — jie buvo duodami įvairių sezonų laikotarpiu. Tam tikrais sezonais ligos sukėlėjai tuojau veikė ir išistos bandymų gyvulių kolonijos nugalėjo. Kitais sezonais tas pats įšvirktimas sukeldavo tik nerimą ir, galbūt, sumažėjusį apetitą.

Dar tebestudijuojama kiek kūnas keičiasi nuo vieno sezono iki kito. Įvyksta tikslūs pasikeitimai tik pradėdama studijuoti. Žinoma, kad vaikų svoris daugiau padidėja vėlyvą vasarą ir ankstyvą rudenį, kaip kitais metų laikotarpiais. Iš tikrųjų, studija parodė, kad svorio prieauglis antrą pusmetį keturis kartus didesnis, negu pirmą pusmetį.

Žinoma, kad įvairių sezonų metu odoje esančio jodo kiekis būna skirtingas. Tyrinėtojai susekė, kad gyvulių skydinėse liaukose būna dvigubai daugiau jodo liepos mėn., negu vasario mėn. Kaip gyvulių, taip ir žmonių, didelė jodo dalis patenka į kraują, taigi kraujyje yra daugiau jodo vasarą kaip žiemą. Daug dermatologų susidomėjo, kiek tai tiksliai turi įtakos į odos ligas.

Asmenys, sergą psoriais (niežais), vasarą bendrai rodo staigų pagerėjimą. Žinoma, daug padeda saulės spinduliai, bet keliolika specialistų galvoja, kad tai dar ne viskas.

Žinoma, kad žieduoklių tipo alergijos yra sezoninės ligos, bet neseniai atlikti tyrimai parodė, kad net maisto alergijos turi ryšį su oru. Gal jūs galvojate, kad pamidorai, sukelią jūsų odos išbėrimą, vienodai veiks bet kada, kada jūs juos valgote? Kalifornijos gydytojas rašo, kad daug maisto alergijų yra visiškai apibrėžtos laiko atžvilgiu. Pamidorai gal netinka jums gruodžio ir sausio mėn., bet bandykite juos liepos ir rugpjūčio mėn. Labai galimas dalykas, kad vasarą jūs juos galite valgyti.

Taip pat patikrinta, kad kūnas sezoniniai jautrus kai kuriems vaistams. Kas gali apnuodyti jus gruodžio mėn., tai gali sukelti tik nedidelį palinkimą vėmti gegužės mėn. Panašiai, kas gali pagydyti juos birželio mėn., tik iš dalies gali jums padėti sausio mėn. Aišku, manome, kad tinkamai paruošti standartiniai vaistai turi vienodai veikti, nesvarbu, kada jie imami. Pats vaistas, palyginti, sezonų metu nesikeičia, bet ne mūsų kūnas. Net toks paprastai gydytojų prirašomas vaistas, kaip phenobarbital (nuraminą vaistai) visą laiką nesukels tos pačios reakcijos.

Illinois universiteto Medicinos Kolegijos dr. A. J. Nedzel yra vienas žymiausių tyrinėtojų, studijuojančių santyki tarp vaistų veikimo ir oro bei sezono. Jis aiškina, kad visų vaistų veikimas priklauso nuo to, kaip jie susurbiami ir paskirstomi kūne. Greit sunaudojamas vaistas sukels visai skirtingą padarinį, lyginant su tuo vaistu, kuris lėtai sunaudojamas. Rezultatas daug priklauso nuo kūno būklės, kada vaistas imamas, o tai savo eile priklauso nuo oro ir sezono.

Vis daugiau įgyjama eksperimentinių įrodymų. Tas pats vaisto, vadinamo neorarsphenamine (arseniko sintetinis organinis junginys) kiekis daug stipriau veikia triušius vėlyvą žiemą, kaip rudenį arba vasarą. Davus rusmenę (Digitalis) katėms, sulaukta skirtingų rezultatų, priklausant nuo to, kada ir kur buvo duota! Ji stipriau veiks kalnuose, kur žemas oro spaudimas. Jūros lygyje jos veikimas skirtingas. Bet koks smarkus oro pasikeitimas — audra, orkanas, net drėgmės padidėjimas — sukelia keistus ir nelauktus vaisto stiprumo svyravimus.

Nereikalinga lakios vaizduotės suprasti, kaip svarbus šis įrodymas. Daug stiprių vaistų artėja prie nuodo, o tai jau vaistai, reikalaujant ypatingo dėmesio. Visai galimas dalykas, kad tas pats vaisto kiekis bus nekensmingas trijų sezonų metu, bet ketvirtame sezone gali būti jau "nesaugus".

Dr. Nedzel jau ištyrė sulfanilamidus ir kitus vaistus. Šiuo metu jis tikrina morijaus sulfatą, adrenaliną, nikotiną. Jis tikisi parodyti, kad jų veikimas keičiasi sezonais ir kad asgailio sritys žymiai padidina šių vaistų nuodingumą.

Kalbant apie vaistus — ir alkoholis vienas vaistų — pastebėtas — faktas, suklaidinęs daug žmonių, manančių, kad jie gali įveikti alkoholinius gėrimus. Ar pastebėjote, kad kartais vienintelis alaus stiklas, karštą liepos mėn. popietį skubotai išgertas, jus apsvaigina? Normaliai, alaus stiklas neveikia. Bet vasarą mūsų nervų audiniai sugeria alkoholį taip greitai, kad kūnas nespėja jo sudeginti. Nervų audiniai greičiau apmiršta, negu spėjame pasakyti. "Dar vieną išgersiu", ir jau esame apsvaigę tikrai vienu alaus stiklu.

Bet grįžkime prie mūsų klausimo, kodėl kūnas įvairių sezonų metu suserga įvairiomis ligomis — persišaldymu žiemą ir skilvio ligomis vasarą? Dėl to, kad kraujyje yra ląstelių, kovojančių su visų rūšių apkrėtimais. Šaltas oras priverčia kraują nutekėti nuo kūno išorinių odos srities į vidaus organus. Taigi, išoriniuose kūno audiniuose — nosies, gerklės, ausų ir t. t. — sumažėja kraujotekimas ir dėl to jie mažiau apsaugoti nuo ligos sukėlėjų, įsikurusių viršutinėje kvėpavimo sistemoje. Kūno sargybinių, einančių pareigas, nepakanka ir jie gali pralaimėti kovą su ligų sukėlėjų ir mikrobu įsiveržusią armiją.

Vasarą būklė keičiasi. Kraujas palieka vidaus organus ir teka į išorines sritis. Taigi, dabar kvėpavimo sistema idurviu sąskaiton yra gerai apsaugota, o viduriai vasaros mėnesiais mažiau apsaugoti ko neišvengiamas rezultatas — vasaros skilvio ligos. J. Str.

Ne visi gali įsivaizduoti mūsų vargą, tačiau pasirinkimo nėra. Vienintelė mūsų pagauda — BALF. Kai anksčiau jis buvo pajėgesnis, tai ir mus gausiau sušelpdavo. Dabar šelpia, kiek gali. Nuoširdžiausia padėka didžiam visuomenininkui kan. prof. Končiui, prel. Balkūniui, P. Minkūniui ir visiems BALF vadovams. Ypač esame dėkingi tiems brangiems broliams už paramą.

Nenuilstamos jūsų pastangos stiprina mus moraliai ir pagalbos dėka duoda daug vilčių atsisotiti ant kojų kaip jau 115 lietuvių šloje sanatorijoje yra atsistoję. Dabar jie dirba ir save išlaiko.

Žymi visuomenininkė p. A. Trimackienė ir per ją kiti tos apylinkės prieteliai labai mums padėjo. Kun. Vembrė maloniai mus prisimena savo pagalba. Prapuolenis nekartą mus gražiai parėmė. Panelė Rickutė nė vienu švenčių nepraleido, mūsų neparėmusi. Mielos gaillestingos sesutės ir p. Vaidienė suteikė stambią paramą. Kun. Juška ir kun. Juozavičius mus sušelpė. Susilaukėme paramos per Kodaltienę. Vėlzinė ir Velza yra mus parėmę. Per p. Buinevičių esame sulaukę šalpos, Jakubickas mus sušelpė. Taip pat Pajaujis, Kustrinas, Berentas, Kupcinskis ir Grigaliauskas. Mus parėmė Petesaitienė, Susmaras, Čekavičius, Sepučiai, Bartkevičienė, Docienė, Bronė Aniūnas, Budrienė, Kaributas ir Vencuskus. Lietuvos Raudon. Kryžius yra suteikęs stambią paramą. Anksčiau per p. Šimkūną iš Australijos buvome sulaukę gražios paramos.

Be materialinės pagalbos, užjūrio broliai spaudos darbuotojai šelpė mus dvasinėmis gėrybėmis, kurios besigydančius labai teigiamai veikia. Tai didelė parama sergantiesiems.

Dauguma laikraščių mus remia, reguliariai atsiųsdami vieną egzempliorių, o kai kurie net po kelis egzempliorius aukoja. Kai kurios redakcijos padovanojo net savo leidinių. Gaila, dėl vietos stkos negalime geradarių išvardinti. Reikš kame giliausia padėką ir pagarbą. Tik nedidelis nuostimtis laikraščių leidėjų neįstengė mums padėti.

Beveik visos leidyklos malonėję mus paremti savo leidiniais. Didžiausios dvasinės paramos susilaukėme iš Terros leidyklos, p. V. Civinckio, kuris

zymiai praturtino negausią tuo metu mūsų bibliotekėle padovanodamas visus, kiel tik išleido, puikiuosius leidinius. Žinodamas mūsų būklę apmokėjo net sustrašinėjimo lėidas. Nemažai mūsų bibliotekėle parėmė savo leidiniai leidyklos "Gabijs", "Baltija", Lietuvių Dienos ir "Vaga". Tikimės, kad mūsų neužmirš "Nemunas" su "Bendrija", kuri jau yra sušelpusi kalendoriais.

Kūn. A. Sabaliauskas, pat būdamas sunkiose sąlygose siuntinėjo "Tėvų Kelią" po egz. ir paaukojo visus savo kūrinius, kiek tik buvo išleido J. Karvelis, dar pats neseniai įsikūręs atsiuntė mūsų bibliotekėlei stambią auką: "Kamiečiai" (4 dalis) ir kitų knygų. Taip pat apmokėjo susirašinėjimo išlaidas.

D. Daunoraitė, Ivanauskas ir Sreblius Anglijoje sušėly knygomis ir ypatingai vertingomis plokštelėmis.

Nuoširdžiausia mūsų padėka prel. Balkūniui ir P. Minkūniui už vertingas patefono plokšteles.

Visiems prieteliams rašytams, paaukavusiems savo kūrinius: kun. prof. Ylai už d. maldaknygines ir "Žmonės žvėrys dievų miške", Vaičiūčiui, Pulgiui, Andriūšui, Margeritui ir Stepui Zobarskiui, Be to, Ališauskui už Lietuvos Vaizdų Albumą, A. Simučiu, Pasaulio Lietuvių Žinyną, skaitams už Skautų Aidą ir kitą pagarbą. Sv. Cecilijos Chruil, kun. Ragažinskui ir p. N. siūnu Argentinoje — už pat fono plokšteles.

Kuopų vyrai Vokietijoje taip yra prisiminę mus gražią pagalbą.

Šia proga labai malonu d. k. kotū už patirtą visokeriopą nenuilstamą pagarbą kun. Miciui ir tėvui Bernatoniui, jų, ypač anksčiau, sulaukę pagalboms tiek, kiek jiems jėgų leido. BALF įgallotiniui Vokietijoj, p. Rugieniu dėkojai už mūsų būklės supratimą pagarbą.

Visiems čia išvardintiems tiems, kuriuos būtume pral. d. kurie vienokiu ar kitu būdu malonėję mums padėti nuoširdžiausiai dėkojamė.

Gautingo sanatori besigydančiai lietuvi

MĖSOS URMO PARDAVIMAS
ALBRECHT & KOELBER
197 NORTH 6th ST. BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 8-6322

CASINO TEATRAS
210 East 86th St., N.Y.C. Tel.: RE 4-0257, BU 8-0561

Lapkričio mėn. 12 iki 18 d.
"DAS HERZ EINER FRAU"
Marianne Schoenauer—Rudolf Carl—Hella Ferstel
ir "BLUMEN AUS NIZZA"
Margarethe Haagen — Joe Stoecki — Eilfriede Datzig
Vokiška savaitės apžvalga.

PHILIP BENDER
AVALINĖS KRAUTUVĖ
Mūsų krautuvėje galima gauti batų, tinkamų visiems keturiems metų sezonams. Lietuviams ypač gerai žinoma mūsų avalinės kokybė.
245-247 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EV 7-2043

J. MARKIEWICZ
AND
SONS, Inc.
Tel. LOcust 2-9229
Laidotuvių Direktoriai
15 Trumbull Street
New Haven, Conn.

Arnold M. Johnson, Chicago's biznesieris, šiomis dienomis nuopirkro Philadelphia Athletic beisbolo jaktą, sumokėdamas 3,375,000 dolerių.

Paš mūs

Dr. B. Jankauskas privčiai medicinos praktikai šlakė kvotimus dvejose valstybėse—New Yorke ir Ohio.

K. Kundrotas, Lietuvos suvėjų lokalo delegatas, ir šiais metais iš unijos centro Baltui parūpino 100 dolerių auką.

K. Pačėsa, ligoninės Vieniybės skaitytojas ir jos bendradarbis Brooklynė, esąs sunkiai susirgęs.

V. Sidzikauskas, dr. A. Trimakas, K. Belmas, J. Bielinis, Audėnas, P. Vanauskas ir M. Brakas esą Vilko įgalioti bendradabauti su egzistencijos organizacijoms.

Dr. Vyt. Slavinskas, mūsų skaitytojas, dirbąs Monticello (N. Y.) ligoninėje, neseniai išlaikė valstybinius kvotimus.

Dr. V. Kanauka, žinomas chirurgas, apie kurį praeitame Vieniybės numeryje plačiau rašė dr. V. Tercijonas, ligonius priminėja nuo 6 iki 8 v. v. ir šeštadieniais nuo 9 iki 11 v. r. (žiūrėk skelb. 7 psl.).

V. Švipas, architektas, atsi-prašome už korektūros klaidą, įsibrovusią inž. K. Kruliko straipsnyje, praeitame Vieniybės numeryje.

V. Alksnis perėmė New Yorko Skautų Vieniškios kultūros ir Skautų okteto reikalų vedėjo pareigas.

R. Kezys praneša, kad New Yorko skautės ir skautai Kariuomenės šventės proga turės iškilmingą suėgą su įžodžiu ir meninė dalimi.

Dr. P. Daužvardis, prel. M. Krupavičius, V. Sidzikauskas, dr. M. Budrienė ir dr. N. J. Viničkas atsiuntė savo sveiklinimus Santarai, naujai įsistėjusiai studentų organizacijai.

Jonas Budrys, Lietuvos Generalinis Konsulas, su žmona dalyvavo priėmime Liberijos Prezidento garbei spalio 28 d. Waldorf Astoria.

Adomas Kazelka, kilęs iš Biržų apskrities, paskiausiai gyvenęs Brooklynė ar Detroitė, prašomas atsilipti bet kuriam Raudonojo Kryžiaus skyriui.

Juozas Kliokys, biznieriūs, apie 60 metų amžiaus, mirė praeitą šeštadienį. Palaidotas iš Garšvos koplyčios lapkričio 10 d.

J. J. Baėūnas, Tabor Farm vasarvietės savininkas, yra atvykęs į New Yorką ir ta proga jis dalyvaus Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime, šį penktadienį.

P. K. Bubliauskas, mūsų skaitytojas iš Schenectady, N. Y., neseniai atšventęs savo 82 metų amžiaus sukaktį, siūnia prenumeratą ir ta proga savo laiške pažymi: "Įdomu kiek mano amžiaus žmonių skaito Vieniybę. Aš ją skaičiau, dar Lietuvoje gyvendamas".

New Yorkas ir Apylinkė

GRASILDA VIKRIKIENĘ PALYDĖJUS

Praeitą šeštadienį iš Garšvos koplyčios ir Angelų Karalienės bažnyčios į sv. Kazimiero kapus, Farmingdale, L. I., gausiam giminų ir draugų būriui dalyvaujant, buvo palydėta lapkričio 3 d. mirusi Grasilda Vikrikienė. Jos grabas skendo gėlėse. Velionė buvo malonaus, draugiško būdo moteris, todėl ir jos laidotuviuose dalyvavo daug žmonių, atėjusių ją atsiveikinti, atiduoti jai paskutinę pagarbą.

Grasilda Vikrikienė, buvusi Grigaitytė, gimė 1889 m. gruodžio 14 d. Grauzių kaime, Josvainių valsčiuje, Kedainių apskrityje. Į šią šalį velionė atvyko 1907 m., pačiame jaunystės žydėjime. Jos santuoka su Antanu Vikriku įvyko 1912 m. New Britain, Conn. Juodu sutuokė kun. Žebrys. Ten velionė, kartu su vyru, sukūrė ne tik šeimą, bet ir biznį — maisto krautuvę. Šlame biznyje — New Britaine ir Brooklynė — velionė su vyru išbuvo 39 metus. Per tą laiką jiedu užaugino tris dukteris — Alice, Stella ir Genovaitė. Vėliau visos trys ištekėjo už gerų lietuvių, kurių vienas, Juozas Jagminas (Alice vyras), deja, prieš keletą metų mirė.

Velionė Grasilda priklausė ŠLA, Moterų Vienibei ir kitoms draugijoms.

Be šeimos, vyro ir dukterų, velionė paliko keturis brolius, du Amerikoje ir du Lietuvoje. Amerikoje, Connecticut valstybėje, gyveną velionės broliai Pranas ir Ignas Grigaičiai su savo šeimomis dalyvavo laidotuviuose. Taip pat, dalyvavo giminės ir draugai iš kitų miestų: Antano Vikriko brolio dukte Stella Alexander su vyru, Marijona Paukštienė ir Julė Singalienė iš Chicagos ir kiti.

Už mirusios vėle, Karalienės

Angelų bažnyčioje buvo atlaikytos iškilmingos mišios. Jais laikė kun. Alf. Jagminas (mirusio Vikrikų žento brolis). Jam asistavo kun. V. Piktorna ir kun. V. Balėūnas, O. F. M. Prie kito altoriaus laikė mišias kun. P. Lekešius ir kun. V. Dabušis.

Laidotuvių apeigomis rūpinosi Juozas Garšva.

Grasildos Vikrikienės, palydėtos į amžiną poilsio vietą, pasigėse ne tik artimieji, giminės ir draugai, bet ir gausūs Antano Vikriko kiljantai, kurie velionę gerai pažinojo, mylėjo ir gerbė.

Išsėkis ramiai, Grasilda, Amerikos žemėje, kurią Tu laikai savo antrąja tėvyne. R.

Santaros vakaras

Šeštadienį, lapkričio 20 d. Lietuvių Studentų Santara ruošia didžiausią šių metų lietuvišką meno vakarą. Koncerto metu, su nauja New Yorke dar nematyta programa, pasirodys dramos aktorius H. Kačinskas, operos solistė J. Augaitytė iš Philadelphiajos ir pianistas A. Mrozinskas.

Šis paskutinis prieš adventą didžiausias lietuviškas renginimas jau dabar žada sutraukti daugybę svečių iš Bostono, Hartfordo, Baltimorės ir kitur į puikiąją Grand Paradise salę. Rengėjai norėtų šį vakarą praversti "semi-formal" pobūdžio. Tad visos moterys kviečiamos pasirodyti su savo vakarinėmis suknelėmis. Patartina nepraleisti šios puikios progos atsilankyti į tikrai aukšto lygio meninį koncertą ir po to smagiai pasisotinti, geram orkestrui grojant. Bus progos ir vyresniajai mūsų kartai suartėti su jaunimu, dėl kurio ji atrodo, tiek sielojasi. A. P.

Športo GYVENIMAS

KUKLI PERGALĖ

Lapkričio 7 d. Lietuvių SK vienuolikė pirmenybių rungtinėse nugalėjo Kollsman SC 2-1 (1-0). Priešininkai, pagal bendrą pajėgumą silpnesni, kovojo labai ryžtingai, o teisėjas Haack nesuspėjo užniauti kai kurių neleistinų žiaurumų.

Pirmam kėliny Freimanis nelaikomai įkrito smagu Kalušinsko padavimą, bet po pertraukos Kollsman SC supylė į skersinį ir iš pakartotino bandimo išlygino. Į pabaigą Kalušinsko paduotą kampinį saugas Wells meisteriškai paėmė galva ir taip geltonai-žalėje užsitikrino kuklią pergalę.

Padėtis po 8 r.: 1. German Hungarian SC 14 tšk., 2. New-arko SC 13 tšk., 3. Elizabeth SC 11 tšk., 4. New Yorko SC 11 tšk., 5. Eintracht SC 10 tšk., 6. Swiss FC 9 tšk., 7. Mineerva SC 8 tšk., 8. N. Y. Hungarian 9. Lietuvių SK 7 tšk., 10. Kollsman SC 5 tšk., 11. Hoboken FC 1 tšk., 12. Blue Star 0 tšk.

SEKMADIENI FUTBOLAS

Lapkričio 14 d. Lietuvių SK pirmenybių rungtynių neturi, bet žaidžia pirmojo rato rungtynes National Challenge Cup varžybose. Priešininkas — Blue Star, kuris pirmenybėse po 8 r. turi 0 tšk. ir įvarečių santy-

ki 448. Vieta — Queens Soccer Field, Bellerose, L. I. (savo laiku buvusi mūsų šokių aikštė). Pradžia 2,30 val.

Jaunčiai priešininkų aikštėje žaidžia su Elizabeth SC. Pr. sekmadienį jaunčiai pralaimėjo prieš Kollsman SC 0-6, o prieš tai tokia pat pasekmė prapylė prieš New Yorko SC.

Lietuvių SK II lapkričio 7 d. su Kollsman SC II baigė 1-1 (buvo nesmagių incidentų), o lapkričio 14 d. nerungtyniaus.

LITHUANIAN AMERICAN AUTO SCHOOL
Užsirašykite į auto mechanikų ir įferių mokyklą GR. 7-8951

Padėsime jums egzaminuose išrūpinti vairuotojų leidimą. Mūsų mokiniai išmokę gauna diplomus. Padedame gauti darbą. Pamokos dienomis, vakarais ir sekmadieniais. Instruktoriai patyrę savo arties žinovai. Mokykla veikia nuo 1916 m.

L. TIKNEVICIUS, Direktorius Metropolitan Auto School 155 2nd AVENUE Tarp 9-10 gatvių, New York City

Lietuviškojo muzikos meno Amerikoje puoselėtojai

KSAVERUI STRUMSKIUI

netikėtai mirus.

Jo šeimai reškia užuojautą

Dr. VACLOVAS PAPROCKAS

Valdybos nariui

KSAVERUI STRUMSKIUI

mirus,

velionies šeimai reškia nuoširdžią užuojautą

NEW YORKO LIETUVIŲ PREKYBOS RŪMAI

Viėša padėka

Mūsų mylimai žmonai ir motinai Grasilai Vikrikienėi mirus, norime pareikšti savo nuoširdžią padėką visiems giminėms ir draugams, dalyvavusiems jos laidotuviuose.

Pirmiausia dėkojame laidotuvių direktoriui Juozui Garšvai, taip rūpestingai ėjusiam savo pareigas.

Dėkojame už gėles ir miėšias, kurių buvo daug. Visų asmenų, atsiuntusių gėlių ir užsakiusių miėšias, neįmanoma išvardinti. Aėiu visiems.

Dėkojame kunigams, Alfonsui Jagminui, V. Piktornai, V. Balėūnui, O. F. M., Pijui Lekešui ir V. Dabuėiui, kurie už velionės sielą atlaikė iškilmingas miėšias.

Dėkojame velionės broliams, Pranui Grigaiėiui su žmona ir Ignui Grigaiėiui su sūnum ir marėia, atvykusiems iš Conn. valstybės.

Reiėsklame padėką visiems Brooklynė ir Bronxė gyvenantiems mūsų draugams, kurie teikėsi dalyvauti laidotuviuose ir ta proga mums pareiėškė savo užuojautą.

Dėkojame iš kitur atvykusiems: Marijonai Paukėtinei ir Julėi Singailienei iš Chicagos, Viktorui Abeciūnui, Povilui ir Jonui Viėniauskams, J. Kuėkailiui ir Petronėi Nemanienei iš New Britaino, Alice Mikalauėiūnienei su sūnum Adolfu, Adelei Muėstaitienei, Alenai Kurr su sūnum Richardu ir Grasilai Urboniėnei iš Hartfordo, Stėlai ir Dan Alexander iš Syracuse, V. Viėniauskui iš Gardner, Mass. J. Lipinskiui su žmona, A. Zvirbuliui su žmona ir A. Šmigelskytei iš New Jersey.

Ypatinga mūsų padėka priklauso iš Floridės atvykusiai Brigytai Dauksienei, kuri velionė ligno ir buvo su ja iki paskutinės valandos.

Visiems, visiems tariame nuoširdų aėiu.

Antanas Vikrikas ir dukterys

J. Ulėnas, New Yorko skautų drėvės draugininkas, City kolegijoje išrinktas į inžinerijos studentų garbės draugiją.

Namai pardavimui

NAMŲ SAVININKAMS: Turime šimtus nuomininkų, kuriems greitai reikia buto Brooklynė arba Queens County. Mes galime jėmų butą išnuomoti tokiam nuomininkui, kuris jums patinka. Butas gali būti su arba be centralinio šildymo. Patys nuomininkai išdekoruos visą butą. Už visą šį patarnavimą savininkui nieko nereikia mokėti. Jeigu turite arba neturite turėsite tuėčią butą, tuojau skambinkite mums telefonum: Virginia 9-842.

APDRAUDA - INSURANCE

Mėmų apdraudus... ekspertai tinkamai sutvarko ir parūpina visokią apdraudą namams, biznisiams, automobiliams, baldams ir Life insurance. Bet kurios apdraudus reikalau, praėšome kreiptis mūsų įstaigon.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue
Richmond Hill, N. Y.
Virginia 9-0842
arba Virginia 7-411

Valandos: Kasdien iki 8 val.

Automobilių savininkams

Lietuvių automobilių taisy-mo dirbtuvė, M. Z. Collision Works, 937 Grand St., Brooklynė, jau pradėję maėinų paruoėimą žiemai (pakėėia alyva, atreguliuoja motorą žiemos vaėinėjimui... ir pripila "antifreze").

Taip pat maėinos paruoėiamos žiemai ir iš lauko (polišiuojame — simonizuojame, arba purėsklame specialias chemikalais) apsaugoti maėinos pavirėių — daėus ir chromus nuo lietaus ir sniego.

Dabar pats geriausias laikas sutvarkyti jėmų maėiną žiemai ištaisant ir nudaėiant suaknastytas dalis, kad apsaugojus nuo rūdijimo.

Be to, dabar pats geriausias maėinų pirkimo laikas. Mes tarpininkaujame, apėiurime maėinas ir padėdame nupirkti.

Taip pat mes daėnai turime gerų automobilių, paliktų pardavimui.

Taigi, prieš pirkdami naują ar naudotą automobilį, patariame pasitarti su mumis.

M. & Z. Collision Works
937 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINEJIMAS

Lietuvių veteranių organizacijų: Ramovės, Am. Legiono ir Am. Liet. Legiono Postų rengiamas,

ivyks lapkričio 21 d. sekmadienį,

SCHWABEN HALL,
474 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y.

Buvęs Lietuvos Šaulių Sąjungos Vadas pik. P. SALADZIUS skaitys paskaitą

Meninėje dalyje dalyvaus solistas S. LIEPAS, aktorius H. KACINSKAS, A. MROZINSKO vadovaujamas Skautų Vyėių Oktetas ir Matulaitienės vedamas Maironio Mokymėlos Tautinių Šokių Grupė. Pradžia 5 val. p. p.

Konferuos p. A. SIMUTIS. Po meninės dalies šokiai grojant dideliam G. VEDEGIO orkestrui.

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANAS

SALĖ SEIMYNNINĖMS PRAMOGOMS

158 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9737

LESLIE HOTEL

I. NUSDARF, buvęs Knapp's Mention sav.

Puikūs, modernūs, dideli kambariai. Kiekvienas turi privacią maudynę, telefoną. Cedro spintos, Solarius. Tropiškas porėius. Keltuvas. Visa tai paėiame Atlanto pakraėtyje. Europinė namų tvarka. Kavinė.

Ocean Drive at 13th St. Miami Beach, Florida

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

SOKIAI

PENKTADIENIŲ VAKARAIŠ

BARAS, RESTORANAS

SALĖ vestuvėms, susirinkimams, parengimams, etc.

Vyt. BELECKAS
savininkas

1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewoode

WAGNER TEATRAS

110 Wyckoff Ave., arti DeKalb Ave, Brooklyn-Ridgewood
HEgeman 3-2613

Lapkričio mėn. 12 iki 18 d.

"VERLORENE—MELODIE"
Elfie Mayerhofer—Robert Linder—Evelyn Kuennecke

"PETER im SCHNEE"
Liane Haid—Traudi Stark—Paul Hoerbiger

Vokiška savaitės apėvalga.

M. and Z AUTO COLLISION WORKS

I. MALDUTIS ir Z. ZALIAUSKAS

Lietuvių specialistų auto taisy-mo dirbtuvė

937 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
(Tarp Morgan ir Bushwick Ave.)
Tel. EV 8 9794
Namų telefonai: HY 7-3247 ir GL 6-8659

SAVINGS ACCOUNTS. CORDIALLY INVITED

INTEREST — DIVIDEND
LATEST QUARTERLY

2 1/2% Per Year
Plus Extra 1/4% Per Year

Your Deposits in This Bank Are Fully Insured
Up to \$10,000.

THE Kings County SAVINGS BANK
135 BROADWAY at BEDFORD AVE.
539 Eastern Parkway at Nostrand Avenue
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Liet. Studentų Santaros New Yorko Skyris kviečia visus į

AKADEMINI VAKARĄ

šeštadieni, lapkričio mėn. 20 d.
Grand Paradise salėje,
318 Grand St., Brooklyn, N. Y.

PROGRAMOJE: H. KACINSKAS, J. AUGAITYTĖ ir A. MROZINS KAS

SOKIAMŠ GROS AD. JAZAVITO ORKESTRAS

PRADZIA 6 V. V.